ISSN 2560-3221

ИНГ-ПРО

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

12/2020

децембар 2020 / број 48

propisi.net

Србија, Златибор, водопад Гостиље

Дивна

Здравет Воде Србије

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА БРИГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
0800 111 111

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ISSN 2560-3221
Година IV, број 48,
ДЕЦЕМБАР 2020.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грцић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:
Др Маријана Жиравац Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:
Душан Рајаковић, спец. менаџмента здравствених установа;
Весна Јовичић, овлашћени интерни ревизор;
мр Жељко Албанезе;
мр Јован Чанак;
др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник";
дипл. правник Слободанка Келечевић, виши буџетски инспектор у Министарству финансија;
дипл. екон. Тања Ђелкапић, млађи саветник у Министарству финансија

Технички уредник:
Милена Станковић

Лектура:
Милица Радованчев

Графичка припрема:
Мирослав Арамбашић

Штампа:
Digital art, Београд

Редакција:
Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836 890
факс: +381 11 2836 474
имејл: urednik@ingpro.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

657

ПОСЛОВНИ саветник : часопис за рачуноводство, финансије и порезе / главни и одговорни уредник Маријана Жиравац Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017)- . - Београд : ИНГ-ПРО, 2017- (Београд : Digital art). - 30 cm

Месечно. - Drugo izdanje na drugom medijumu:
Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-3825
ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260

Часопис можете поручити телефоном: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822 или имејлом: office@ingpro.rs

Уводна реч уредника

Намера ми је била да у последњем броју у 2020. години припремим ретроспективу године која је иза нас. Ипак сам се предомислила, зато што је у њој било толико ванредних, изненадних и „сад и одмах" ситуација, да би запис о томе био дужи, а и заморнији од било ког другог чланка у овој години. Предомислила сам се и из још једног разлога: све наведено оставили смо иза нас, што значи да смо у мањој или већој мери апсолвирали све те ванредности или смо их макар прегурали. Слажете се да смо тако већ небројено пута до сада савладали новине и стрес због брже-боље имплементације прописа, наредби и упутстава. Онда се чини да се из угла нашег посла ова година само прибраја низу.

Ређају се изазови (дражи ми је тај термин него „проблеми"), али на крају године схватамо да су ипак савладани. И тако сваки пут. И тако ће бити и наредне године. Зато се изазова и новина не треба прибојавати, него се са њима морамо ухватити у коштац, као нешто што најприродније и најредовније (не ванредно) чинимо. На том путу, којим ходамо заједно, волим да се присетим једне старе арапске пословице, која увелико помаже: „Чувајте се журбе, јер она увек доводи до кајања. Онај који жури, говори пре него што сазна, одговара пре него схвати, одлучи пре него провери, куди пре него се у нешто увери."

Радили смо заједно целе године, а настављамо истим темпом и у наредној, па последњи уводник у овој години желим да завршим нечим неискваренim. Дечји ум је увек искрен, а та искреност уме да нас дотакне и протресе, некада као шокантно откриће, а некада као исцелитељски смех. Овако неке од нас „ингпроваца" види моја десетогодишња ћерка Јована:

др Маријана Жиравац Младеновић
главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник"

САДРЖАЈ

АКТУЕЛНА ТЕМА

Запошљавање и коришћење пореских олакшица за новонастањено лице 11

1 Основна законска опредељења 11

1.1 Шта је квалификовани послодавац 11

1.2 Шта је новонастањени обвезник 11

2 Дефинисање услова за новонастањеног обвезника у Правилнику 12

2.1 Изјаве и потврде које се траже од послодавца и новонастањеног лица 12

2.2 Доказивање претходног боравка новонастањеног лица 13

2.3 Документација о настањењу лица у Србији 14

2.4 Обавезне радње квалификованог послодавца 14

3 Обрачун умањења пореза и доприноса на зараду новонастањеног запосленог 15

4 Предаја пореске пријаве за зараду новонастањеног запосленог 16

ПОПИС

Увод у обавезу вршења пописа 18

1 Предмет годишњег пописа 19

2 Када се спроводи годишњи попис? 19

3 Припремне радње за вршење годишњег пописа 20

4 Спровођење годишњег пописа 24

5 Улога ревизора у попису залиха 24

6 Извештај о попису 24

7 Новчане казне у вези са неизвршавањем пописа имовине и обавеза 25

8 Форма у којој се састављају пописне листе и пратећа документација 25

Годишњи попис имовине и обавеза за 2020. годину 26

00: Попис неуплаћеног уписаног капитала 26

01: Попис нематеријалне имовине 27

010 – Улагања у развој 27

011 – Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке 27

012 – Софтвер и остала права 27

013 – Гудвил 28

014 – Остала нематеријална имовина 28

015 – Нематеријална имовина у припреми 28

016 – Аванси за нематеријалну имовину 28

02: Попис некретнина, постројења и опреме 28

020 и 021 – Земљиште 29

022 – Грађевински објекти 30

023 – Постројења и опрема 30

024 – Инвестиционе некретнине 31

025 – Остале некретнине, постројења и опрема 31

026 – Некретнине, постројења и опрема у припреми 31

027 – Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми 31

028 – Аванси за некретнине, постројења и опрему 32

03: Попис биолошких средстава **32**
030 – Шуме 32
031 – Вишегодишњи засади 32
032 – Основно стадо 33
04: Попис дугорочних финансијских пласмана **33**
042 – Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају 33
043, 044 и 045 – Дугорочни пласмани 33
046 – Хартије од вредности које се држе до доспећа 34
047 – Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели 34
048 – Остали дугорочни финансијски пласмани 34
05: Попис дугорочних потраживања **34**
10: Залихе материјала **35**
101 – Материјал 35
102 – Резервни делови 36
Попис залиха алата и инвентара 36
11: Попис залиха недовршене производње **37**
Попис недовршене производње у пољопривреди 37
Попис недовршене производње у грађевинарству 38
12: Попис залиха готових производа **38**
Попис залиха готових производа у пољопривреди 39
Попис залиха готових производа у грађевинарству 39
13: Попис залиха робе **39**
14: Попис сталних средстава намењених продаји **42**
Попис краткорочних потраживања и пласмана **42**
24: Попис готовине и готовинских еквивалената **44**
40: Попис дугорочних резервисања **44**
Попис обавеза **45**
Попис пореских обавеза **45**
Попис активних и пасивних временских разграничења (осим одложених пореза) **45**
Попис ванбилансне евиденције **45**
Питања везана за Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем **46**

Опорезивање расхода добара по основу кала, растура, лома и квара, расходовање опреме, као и мањка утврђеног пописом **47**
1 Опорезивање расхода добара по основу кала, растура, лома и квара **48**
1.1 Када се утврђује расход? 49
1.2 Норматив расхода из Уредбе 50
1.3 Нормативи расхода које утврђује обвезник својим општим актом 54
1.4 Расход добара услед више силе 56
1.5 Расход добара због истека рока трајања производа 57
1.6 Ко није у обавези да обрачуна ПДВ на недозвољени расход 58
1.7 Расход добара која се предају на уништење и која немају вредност 59
1.8 Настанак пореске обавезе и пореска основица за обрачун ПДВ-а 61
1.9 Унос података у образац ПП ПДВ, односно образац ПОПДВ 61

САДРЖАЈ

2 Мањак добара утврђен годишњим пописом и обавезе за ПДВ 62

2.1 Мањак добара који може да се правда вишом силом 62

2.2 ПДВ приликом замене сродних добара 63

2.3 Настанак пореске обавезе и пореска основица за обрачун ПДВ-а 63

2.4 Унос података у образац ПП ПДВ, односно образац ПОПДВ 65

3 Евидентирање мањка и расхода у обрасцу КЕП 65

4 Одговорност запосленог, односно рачунополагача за мањак 65

4.1 Утврђивање одговорности за штету из угла Закона о раду 66

5 Расходовање опреме 68

Обавезе по основу акциза на расход и мањак добара утврђен годишњим пописом 69

Рачуноводствено евидентирање расхода по основу кала, растура, лома, квара, расходовања опреме, обезвређења залиха и мањкова и вишкова по годишњем попису .. 72

1 Евидентирање мањкова и вишкова 73

1.1 Мањкови 73

1.2 Вишкови 73

2 Евидентирање кала, растура, лома или квара 74

3 Евидентирање обезвређења залиха 74

4 Примери књижења мањкова, вишкова, кала и обезвређења 74

4.1 Мањак и вишак опреме 74

4.2 Мањак и кало материјала 75

4.3 Вишак и мањак недовршене производње 75

4.4 Мањак и смањење вредности готових производа 76

4.5 Мањак готових производа за који се задужује одговорно лице 76

4.6 Свођење вредности готових производа на њихову продајну вредност 76

4.7 Мањак робе и кало у складишту у промету на велико 76

4.8 Мањак робе у складишту за који се задужује одговорно лице 76

4.9 Мањак и кало робе у малопродајном објекту 77

4.10 Лом у малопродајном објекту изнад дозвољеног 77

4.11 Мањак робе у малопродајном објекту за који се задужује одговорно лице 77

4.12 Отпис робе у малопродаји услед истека рока трајања 78

4.13 Искњижавање делова неисправне опреме на резервне делове 78

4.14 Обезвређење залиха 78

5 Расходовање опреме и продаја као секундарне сировине 78

6 Евиденција вишкова и мањкова у Књизи евиденције промета – образац КЕП 81

Попис имовине и обавеза за 2020. годину код корисника јавних средстава и књижење инвентурних вишкова и мањкова 81

1 Усклађивање евиденција и стања главне књиге са дневником, као и помоћних књига и евиденција са главном књигом 82

2 Попис имовине и обавеза 83

3 Разматрање извештаја о извршеном попису и доношење акта о усвајању извештаја о извршеном попису 85

4 Примери књижења резултата пописа 85

4.1 Мањак опреме 85

4.2 Вишак опреме 86

4.3 Отпис потраживања од дужника 86
4.4 Отпис дуговања према повериоцима 87
4.5 Вишак готовог новца у благајни 87
4.6 Мањак готовог новца у благајни 87

Неправилности при вршењу пописа код КЈС, утврђене у поступку инспекцијске контроле 88
Примери неправилности утврђених у поступку контроле 90
Одговорност за непоштовање одредаба Уредбе 93

Пример спроведене интерне ревизије пописа основних средстава 94

ЗАВРШНИ РАЧУН

Вредновање позиција и контролни поступци при изради завршног рачуна за 2020. годину 97
Контролни поступци на рачунима класе 0 – Уписани а неуплаћени капитал и стална имовина 98
Група 00 – Уписани а неуплаћени капитал 98
Група 01 – Нематеријална имовина 98
Група 02 – Некретнине, постројења и опрема 101
Група 03 – Биолошка средства 108
Група 04 – Дугорочни финансијски пласмани 109
Група 05 – Дугорочна потраживања 113
Контролни поступци на рачунима класе 1 – Залихе и стална средства намењена продаји 117
Група 10 – Залихе материјала 117
Група 11 – Недовршена производња и услуга 120
Група 12 – Готови производи 121
Група 13 – Роба 122
Група 14 – Стална средства намењена продаји 126
Група 15 – Плаћени аванси за залихе и услуге 128
Контролни поступци на рачунима класе 2 – Краткорочна потраживања и пласмани, новчана средства и активна временска разграничења 131
Група 20 – Потраживања по основу продаје 131
Група 21 – Потраживања из специфичних послова 133
Група 22 – Друга потраживања 134
Група 23 – Краткорочни финансијски пласмани 136
Група 24 – Готовински еквиваленти и готовина 139
Група 28 – Активна временска разграничења 140
Контролни поступци на рачунима класе 3 – Капитал 141
Група 30 – Основни капитал 141
Група 32 – Резерве 142
Група 33 – Ревалоризационе резерве 142
Групе 34 – Нераспоређени добитак и 35 – Губитак 143
Контролни поступци на рачунима класе 4 – Дугорочна резервисања, обавезе и пасивна временска разграничења 143
Група 40 – Дугорочна резервисања 143
Група 41 – Дугорочне обавезе 143
Група 42 – Краткорочне финансијске обавезе 145

Група 43 – Обавезе из пословања 145
Група 44 – Обавезе из специфичних послова 147
Група 45 – Обавезе по основу зарада и накнада зарада 147
Група 46 – Друге обавезе 148
Група 49 – Пасивна временска разграничења 149
Контролни поступци на рачунима класе 5 – Расходи **151**
Група 50 – Набавна вредност продате робе 152
Група 51 – Трошкови материјала и енергије 152
Група 52 – Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи 153
Група 53 – Трошкови производних услуга 158
Група 54 – Трошкови амортизације 160
Група 55 – Нематеријални трошкови 160
Група 56 – Финансијски расходи 163
Група 57 – Остали расходи 164
Група 58 – Расходи по основу обезвређења имовине 166
Контролни поступци на рачунима класе 6 – Приходи **166**

Обрачун рачуноводствене амортизације за 2020. годину, преиспитивање корисног века употребе и накнадни издаци за стална средства 169
1 Средства која подлежу амортизацији **170**
1.1 Почетак обрачуна амортизације 170
1.2 Престанак обрачуна амортизације 171
1.3 Обрачун амортизације када су у питању сложена средства 171
1.4 Основица за обрачун амортизације 172
2 Резидуална вредност **174**
3 Корисни век трајања и амортизациона стопа **175**
3.1 Преиспитивање корисног века трајања на дан биланса 177
3.2 Третман потпуно отписаних средстава 179
4 Накнадни издаци за стална средства **180**
4.1 Улагање у средство или трошак текућег одржавања 180
4.2 Улагање се признаје као део постојећег средства или посебно средство 181
4.3 Замена делова на средству 183
5 Умањење вредности сталних средстава (обезвређење) **184**
6 Методе обрачуна амортизације **186**
6.1 Преиспитивање методе обрачуна амортизације 187

Потраживања и обавезе – усаглашавање, исправка, отпис и застаревање 188
1 Усаглашавање потраживања и обавеза **188**
2 Исправка вредности и отпис потраживања **192**
2.1 Рачуноводствени третман исправке вредности 192
2.2 Рачуноводствени третман директног отписа потраживања 194
2.3 Пример рачуноводствене политике за процену потраживања 195
3 Застаревање потраживања и обавеза **195**
3.1 Прекид застаревања 198
4 Отпис и приходовање обавеза **199**

Припремне радње за састављање финансијских извештаја за 2020. годину код корисника јавних средстава према прописима о буџетском рачуноводству 202

1 Припремне радње које претходе састављању финансијских извештаја 202

1.1 Детаљна провера свих прокњижених ставки које се односе на пословне промене у 2020. години 203

1.2 Усаглашавање примљених и утрошених буџетских средстава 203

1.3 Усаглашавање финансијских пласмана, потраживања и обавеза 203

1.4 Провера међусобне повезаности конта класе 200000 – Обавезе и класе 400000 – Текући расходи 204

1.5 Провера књижења примљених и датих аванса у вези са продајом и набавком добара и извршењем услуга 205

1.6 Провера књижења набавке нефинансијске имовине и извора из којих је вршено финансирање те набавке 206

1.7 Провера обрачуна исправке вредности нефинансијске имовине у сталним средствима на терет капитала и исправност књижења 207

1.8 Провера евиденције о ПДВ-у 208

1.9 Провера прокњижених пословних промена, са посебним осврtом на обавезу исказивања ПДВ-а на одговарајућим контима за кориснике јавних средстава 209

1.10 Провера усклађености конта главне књиге са помоћном евиденцијом залиха производње 210

1.11 Провера књижења која проистичу из примене одредби Правилника о финансијским извештајима 210

1.12 Провера обавезе састављања, попуњавања и подношења СВС обрасца („Спецификација враћених средстава") у вези са враћањем пренетих а неутрошених буџетских средстава 211

1.13 Утврђивање резултата пословања 212

1.14 Израда закључног листа 212

Примери неправилности утврђених контролом одлуке о завршном рачуну 214

РАЧУНОВОДСТВО

Обавештење о исплати личне зараде – рок 15. децембар 217

1 Висина личне зараде 219

2 Обрачун пореза и доприноса 219

Повраћај добара – ПДВ и рачуноводствени аспект 222

1 Повраћај добара из угла ПДВ-а 222

1.1 Повраћај добара којима је период уобичајене употребе протекао (ремитенда), односно којима је истекао или истиче рок трајања 223

1.2 Повраћај добара који се обавља у складу са Законом о заштити потрошача 223

1.3 Враћање добара због раскида уговора 224

1.4 Питање погрешне испоруке добара 224

2 Рачуноводствено обухватање повраћаја робе 225

2.1 Примери књижења у случају када су и продавац и купац обвезници ПДВ-а 228

2.2 Примери књижења повраћаја непродате робе у случају када један од учесника у промету није обвезник ПДВ-а, а други јесте 232

2.3 Примери књижења повраћаја робе у наредном периоду – до дана одобравања финансијских извештаја 234

2.4 Примери књижења повраћаја робе у наредном периоду – након одобравања финансијских извештаја 236

3 Повраћај добара из угла фискализације промета 238

4 Евидентирање повраћаја добара у КЕП књизи 239

САДРЖАЈ

Улога и задаци комисија за ревизију у поступцима екстерне ревизије годишњих извештаја правних лица 240

Увод – Обавезност формирања комисија за ревизију 240

1.1 Услови за избор комисије за ревизију 240

1.2 Задужења комисије за ревизију 242

1.3 Комисија за ревизију и годишња ревизија финансијских извештаја 242

2 Комисија за ревизију у Закону о ревизији 243

2.1 Комисија за ревизију у друштвима од јавног интереса 243

2.2 Основе рада комисије за ревизију 244

2.3 Још два додатна посла комисије за ревизију 245

3 Комисија за ревизију у складу са Законом о јавним предузећима 246

3.1 Која јавна предузећа морају да имају комисију за ревизију 246

3.2 Састав комисије за ревизију у јавном предузећу 246

3.3 Послови комисије за ревизију у јавном предузећу 246

ПОРЕЗИ

Исправка сразмерног пореског одбитка у последњем пореском периоду 2020. године ... 248

1 Подела претходног пореза према економској припадности 249

2 Утврђивање сразмерног пореског одбитка у току године 250

2.1 Утврђивање промета за израчунавање процента сразмерног пореског одбитка 251

2.2 Израчунавање процента сразмерног пореског одбитка 254

2.3 Утврђивање износа претходног пореза на који се примењује стопа сразмерног пореског одбитка 255

2.4 Утврђивање сразмерног пореског одбитка 255

3 Исправка сразмерног пореског одбитка 255

4 Исказивање података у обрасцу ПОПДВ 257

5 Рачуноводствено евидентирање исправке сразмерног пореског одбитка 258

Достављање обавештења о лицима која нису у систему ПДВ-а, а од њих је вршен откуп секундарних сировина и пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга 260

ПДВ подсетник на крају 2020. године: добровољна промена пореског периода, задржавање месечног периода, брисање из евиденција 262

1 Добровољна промена пореског периода из тромесечног у месечни 262

2 Захтев за задржавање месечног пореског периода обвезника ПДВ-а којем истеком 2020. истичу и две године од отпочињања ПДВ активности 264

3 Обвезници ПДВ-а који су се добровољно пријавили у систем ПДВ-а на почетку 2019. године захтев за брисање из евиденција за ПДВ могу да поднесу на почетку 2021. године 264

Подношење пореске пријаве, обрачун и плаћање ПДВ-а и календар ПДВ обавеза за период јануар–децембар 2021. године 265

1 Порески период, подношење пореске пријаве, обрачун и плаћање ПДВ-а 265

2 Претежни извоз добара у иностранство 267

3 Табеларни приказ ПДВ обавеза за период јануар–децембар 2021. године 268

4 Права пореских обвезника 269

Кратке теме из области ПДВ-а 270

1 Наплата авансних средстава на име накнаде за промет услуге прикључења на дистрибутивну мрежу 270

2 Порески дужник у случају изградње постројења привременог карактера, које ће бити уклоњено у року од пет до шест година од дана завршетка изградње 271

3 Порески третман преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог који врши обвезник ПДВ-а 271

4 Порески третман новчаних средстава која удружење прими на поклон 272

5 Испорука са уградњом, тј. инсталирањем система за вакуумско чишћење 274

Директна давања и фискалне погодности: рачуноводствено евидентирање и утицај на опорезиву добит 274

1 Рачуноводствено обухватање директних давања 274

2 Рачуноводствени третман обавеза за порезе и доприносе чија је доспелост одложена 276

3 Утицај на опорезиву добит 277

3.1 Привредна друштва 277

3.2 Предузетници 277

3.3 Предузетници пољопривредници 278

3.4 Предузетници паушалци 278

Добијена директна давања не улазе у укупан промет из угла примене Закона о ПДВ-у 278

Добијена директна давања не урачунавају се у укупан промет предузетника паушалца ... 279

ЗАРАДЕ

Новчане помоћи, награде и друге исплате лицима која нису запослена код исплатиоца .. 281

1 Новчане помоћи физичким лицима која нису запослена код послодавца, које не представљају еквивалент за неки њихов рад 281

2 Награде и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца 282

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

Додела средстава школама за рад и развој ученичких задруга 284

1 Коментар Правилника о ученичким задругама 284

1.1 Основне одредбе Правилника 284

1.2 Оснивање ученичке задруге 285

1.3 Стицање и престанак статуса задругара 285

1.4 Начин рада и пословање ученичке задруге 285

2 Правила за рад ученичке задруге 286

3 Рачуноводствена евиденција пословних догађаја у ученичким задругама у вези са додељеним средствима, као подстицајем њиховом раду, али и утрошком тих средстава за одређене намене по усвојеним пројектима 287

Распоред и евидентирање средстава по основу ДСГ учинка, обрачун варијабилног дела и припадајуће накнаде здравственој установи и рефундација 289

1 Уговарање здравствене заштите 289

САДРЖАЈ

1.1 Анализа резултата учинка и показатеља квалитета 290
1.2 Последице обрачуна средстава услед епидемије вируса корона 290
1.3 Обавезе здравствених установа 290
1.4 Појам и расподела средстава по основу ДСГ учинка 290
1.5 Утврђивање квалитета извршених здравствених услуга 291
1.6 Приказ параметара који утичу на обрачун средстава у зависности од ДСГ учинка на примерима пословања здравствених установа 292
1.7 Фактурисање и начин плаћања здравствених услуга 293
1.8 Обрачун припадајуће накнаде здравственој установи и рефундација 294

СТАТИСТИКА

Календар пореских и других обавеза за децембар 2020. године 295

Актуелни статистички подаци на дан 25. 11. 2020. године 299

1 Просечна месечна зарада по запосленом 299
2 Доприноси за социјално осигурање 299
2.1 Стопе доприноса 299
2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса 299
2.3 Највиша основица за обрачун доприноса 299
3 Минимална зарада 299
4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом 299
5 Индекс потрошачких цена 300
6 Законске камате 300
6.1 Годишња камата за неблаговремено плаћене јавне приходе 300
6.2 Годишња законска затезна камата 300
7 Накнаде трошкова и друга примања запослених 301

ПС

ИНГ-ПРО

Мр Жељко Албанезе

Запошљавање и коришћење пореских олакшица за новонастањено лице

У „Службеном гласнику РС" број 137/2020 од 13. 11. 2020. године објављен је **Правилник о начину остваривања права на умањење основице пореза на зараде за новонастањеног обвезника**, који је донео министар финансија да би биле примењене одредбе **Закона о порезу на доходак грађана** којима су прописане пореске олакшице на зараду запослених новонастањених лица у Србији. Правилник је ступио на снагу 14. 11. 2020. године, а у наставку ће бити изнета регулатива запошљавања и пореског стимулисања зарада запослених новонастањених лица у Србији. Та регулатива дефинисана је:
1) чланом 15в Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС" бр. 24/2001… и 86/2019 – даље: Закон о порезу),
2) чланом 15а Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС" бр. 84/2004… и 86/2019 – даље: Закон о доприносима) и
3) Правилником о начину остваривања права на умањење основице пореза на зараде за новонастањеног обвезника („Сл. гласник РС" бр. 137/2020 – даље: **Правилник**).

1 Основна законска опредељења

Члановима 15в Закона о порезу и 15а Закона о доприносима утврђено је увођење пореских олакшица на зараде за тзв. новонастањена лица која заснују радни однос са тзв. квалификованим домаћим послодавцем. Та мера представља подстицај за запошљавање лица која су новонастањени обвезници на територији Републике Србије и за којима, као лицима са посебним стручним знањима, постоји потреба на домаћем тржишту рада. Ради се о повратницима из иностранства, али и страним држављанима који би се запослили у Србији. Да би њихови послодавци добили пореске олакшице, морају да испуне јасне критеријуме из оба закона и Правилника.

1.1 Шта је квалификовани послодавац

Према конкретним законским одредбама, пореске олакшице на зараде могу да остваре ***новонастањена лица*** која у Републици заснују радни однос на неодређено време са ***квалификованим послодавцем***, при чему се радни однос заснива на радном месту:
1) за које постоји потреба да лице има посебно стручно образовање и
2) које се не може лако наћи на домаћем тржишту рада.

Очигледна је намера законодавца да обезбеди квалификоване запослене за послове за које постоји дефицитарност радне снаге на домаћем тржишту. У смислу наведених законских одредби **квалификовани послодавац је послодавац**:
1) који је резидент Републике,
2) који се, у смислу одредаба закона којим се уређује порез на добит правних лица, не може сматрати повезаним лицем са послодавцем код кога је новонастањени обвезник претходно био запослен.

Изузетно, квалификованим послодавцем сматраће се било који послодавац, резидент Републике, који заснује радни однос са новонастањеним обвезником који је у периоду од 25 година који претходи години у којој заснива радни однос на неодређено време барем три године на територији Републике имао пребивалиште или центар пословних и животних интереса, па се по том основу сматрао резидентом Републике.

1.2 Шта је новонастањени обвезник

У смислу законских одредби **новонастањеним обвезником за ког послодавац остварује право на умањење пореских обавеза из његове зараде сматраће се обвезник који**:
1) у периоду од 24 месеца који претходе дану закључења уговора о раду са квалификованим послодавцем претежно није боравио на територији Републике;
2) у моменту закључења уговора о раду са квалификованим послодавцем млађи је од 40 година живота;
3) у периоду од 12 месеци који претходе закључењу уговора о раду са квалификованим послодавцем претежно је боравио ван територије Републике ради даљег школовања, односно стручног усавршавања;

појединачне пореске пријаве тако што у једној пријави исказује податке само за лица за која користи једну исту врсту олакшице. При томе такође треба подсетити на то да су у пореској пријави ППП-ПД предвиђене посебне ШВП (шифре врсте прихода) за лица за која послодавци остварују право на пореска умањења, које су дате у **Каталогу врсте прихода**, који се налази у прилогу поменутог правилника. Приликом попуњавања података у обрасцу ППП-ПД по поменутој заради најпре треба имати у виду ознаку **„врсте примаоца прихода"** који имају право на пореско ослобођење сагласно чл. 15в Закона о порезу и чл. 15а Закона о доприносима, што је у овом случају следећа ознака:

- запослени – ознака 01.

Из **Каталога врсте прихода** за наведена лица примењује се следећа ознака врсте прихода (ОВП) и олакшице (ОЛ), без или са стажом осигурања који се рачуна са увећаним трајањем (Б) **приликом исплата зарада:**

Зарада новонастањеног обвезника са правом на умањење за 70% основице пореза на зараду и доприноса по члану 15в Закона и члану 15а Закона о доприносима:

101	24	0	Зарада и друга примања која имају карактер зараде новонастањеног обвезника са правом на умањење за 70% основице пореза на зараду и доприноса по члану 15в Закона и члану 15а Закона о доприносима, без стажа осигурања који се рачуна са увећаним трајањем
101	24	1	Зарада и друга примања која имају карактер зараде новонастањеног обвезника са правом на умањење за 70% основице пореза на зараду и доприноса по члану 15в Закона и члану 15а Закона о доприносима, са стажом осигурања који се рачуна са увећаним трајањем 12/14
101	24	2	Зарада и друга примања која имају карактер зараде новонастањеног обвезника са правом на умањење за 70% основице пореза на зараду и доприноса по члану 15в Закона и члану 15а Закона о доприносима, са стажом осигурања који се рачуна са увећаним трајањем 12/15
101	24	3	Зарада и друга примања која имају карактер зараде новонастањеног обвезника са правом на умањење за 70% основице пореза на зараду и доприноса по члану 15в Закона и члану 15а Закона о доприносима, са стажом осигурања који се рачуна са увећаним трајањем 12/16
101	24	4	Зарада и друга примања која имају карактер зараде новонастањеног обвезника са правом на умањење за 70% основице пореза на зараду и доприноса по члану 15в Закона и члану 15а Закона о доприносима, са стажом осигурања који се рачуна са увећаним трајањем 12/18

Конкретно, **за запосленог из нашег примера** (без бенефицираног) **шифра врсте прихода (ШВП) била би 1 01 101 24 0**, па је на основу података из претходног обрачуна за тог запосленог образац ППП-ПД попуњен на следећи начин:

3.6	3.7	3.8	3.8а	3.9	3.10	3.11	3.12	3.13	3.14	3.15
1 01 101 24 0	30	176	176	250.000	70.110	7.011	75.000	19.125	7.725	562

Закључак

Може се резимирати да ће наведене олакшице бити интересантне за грађане који нису боравили у Србији у протекле две године. Идеја је да послодавцима који се одлуче да запосле таквог појединца основица за обрачун пореза и доприноса буде умањена 70%. Та стимулација трајаће пет година. Суштина је да се стимулишу они који желе да се врате у земљу, а имају додатна знања која су овде драгоцена јер могу да дају допринос. Дакле, циљ датих решења је да се физичка лица која бораве у иностранству, а имају посебно стручно образовање, при чему за њиховим радом и искуством постоји потреба код домаћих послодаваца, која не може лако да се задовољи на домаћем тржишту рада, мотивишу да се настане на територији Републике Србије и да заснују радни однос са домаћим послодавцима. ПС

Редакција

Увод у обавезу вршења пописа

Попис или инвентар представља поступак утврђивања стварног стања укупне имовине и обавеза правног лица на одређени дан. Два главна задатка пописа су утврђивање недокументованих пословних промена и контрола рада лица којима су поверени послови руковођења одређеном имовином. Основни циљ пописа је усаглашавање стања имовине и обавеза исказаног у пословним књигама са њиховим стварним стањем како би финансијски извештаји објективно и истинито приказивали финансијско стање правног лица.

Увод

Обавеза и начин спровођења пописа у 2020. години регулисани су:

- Законом о рачуноводству („Сл. гласник РС” бр. 73/2019 – даље: Закон),
- Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС” бр. 118/2013 и 137/2014 – даље: Правилник о попису).

У „Службеном гласнику РС” бр. 89/20 од 25. јуна 2020. године објављен је Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, чије се одредбе примењују **почев од финансијских извештаја који се састављају 31. децембра 2021. године**.

Дакле, попис за 2020. годину спроводи се у складу са одредбама старог Правилника о попису, а чланови Закона који се односе на обавезу вршења пописа идентични су као одредбе ранијег Закона о рачуноводству.

У складу са чланом 20. и 21. Закона, обавеза вршења пописа постоји за сва правна лица и предузетнике, без обзира на правну форму и делатност којом се баве, и то у следећим случајевима:

- на почетку пословања,
- на крају пословне године, односно на дан биланса стања (редовни или годишњи попис),
- приликом примопредаје дужности рачунополагача, промене продајних цена производа и робе у малопродајном објекту, статусне промене, отварања односно закључења поступка стечаја и ликвидације правног лица, као и у другим случајевима предвиђеним Законом (ванредни попис).

Правна лица, као обвезници примене Закона и вршења пописа, обухватају привредна друштва, Народну банку Србије, банке и друге финансијске институције, друштва за осигурање, даваоце финансијског лизинга, пензијске фондове и друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, инвестиционе фондове и друштва за управљање инвестиционим фондовима, берзе и брокерско-дилерска друштва, факторинг друштва, задруге, установе које обављају делатност ради стицања добити и друга правна лица. Другим правним лицима сматрају се правна лица чије се пословање делом финансира из јавних прихода или других наменских извора, а делом или у целини по основу учлањења, при чему се она не оснивају ради стицања добити, као политичке организације, синдикалне организације са својством правног лица, фондације и задужбине, удружења, коморе, цркве и верске заједнице, у делу обављања привредне или друге делатности у складу са прописима којима је уређено обављање тих делатности, као и друге организације организоване по основу учлањења. Обавеза вршења пописа, према Закону, постоји и за предузетнике који своје пословне књиге воде по систему двојног књиговодства.

Приликом организације пословних активности у вези са вршењем пописа и књижењем пописних разлика неопходно је узети у обзир и одредбе:

- Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 84/2004… и 72/2019 – даље: Закон о ПДВ-у),
- Закона о акцизама („Сл. гласник РС” бр. 22/2001… и 78/2020),
- Уредбе о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа акциза („Сл. гласник РС” бр. 137/2004, 109/2009, 96/2012, 88/2017 и 119/2017) и
- Уредбе о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа порез на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 124/2004).

У складу са чланом 4. Правилника о попису, правно лице у складу са општим актом образује потребан број сталних или повремених комисија

Извод из **Мишљења Министарства финансија бр. 011-00-473/2018-08 од 2. 7. 2018. године**:

„У складу са одредбама члана 9. Закона, одговорно лице потписом, односно другом идентификационом ознаком потврђује да је рачуноводствена исправа веродостојна (потпуна, истинита, рачунски тачна и да приказује пословну промену). Рачуноводствена исправа, састављена као електронски запис, треба да садржи потпис или другу идентификациону ознаку одговорног лица, односно лица овлашћеног за издавање рачуноводствене исправе, односно електронски потпис у складу са законом.

[…]

Имајући у виду наведено, с обзиром на то да се попис врши како би се књиговодствено стање ускладило са стварним стањем, као и чињеницу да се извештај о попису и пратећа документација могу сматрати рачуноводственим исправама у складу са Законом (на основу којих се спроводе одговарајућа књижења у пословним књигама), **мишљења смо да се са аспекта примене прописа о рачуноводству, извештај о попису, као и пратећа документација за његово састављање могу саставити у електронском облику и потписати електронским потписом у складу са законом, осим ако општим актом конкретног правног лица, односно другим прописом није друкчије уређено.”** ПС

Редакција

Годишњи попис имовине и обавеза за 2020. годину

Обавеза и начин спровођења пописа регулисани су:

- Законом о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 73/2019 – даље: Закон),
- Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС”, бр. 118/2013 и 137/2014 – даље: Правилник о попису).

У складу са чланом 20. и 21. Закона, обавеза вршења пописа постоји за сва правна лица и предузетнике, без обзира на правну форму и делатност којом се баве, и то у следећим случајевима:

- на почетку пословања,
- на крају пословне године, односно на дан биланса стања (редовни или годишњи попис),
- приликом примопредаје дужности рачунополагача, промене продајних цена производа и робе у малопродајном објекту, статусне промене, отварања односно закључења поступка стечаја и ликвидације правног лица, као и у другим случајевима предвиђеним Законом (ванредни попис).

Дакле, попис за 2020. годину спроводи се у складу са одредбама старог Правилника о попису, а чланови Закона који се односе на обавезу вршења пописа идентични су као одредбе ранијег Закона о рачуноводству.

00: Попис неуплаћеног уписаног капитала

Попис неуплаћеног уписаног капитала врши се синтетичким рачунима прописаним Правилником о контном оквиру:

- 000 – *Уписане а неуплаћене акције*,
- 001 – *Уписани а неуплаћени удели и улози*.

Уколико су сви чланови друштва испунили обавезу уплате, односно уноса улога у друштво, салдо на овим рачунима биће једнак нули, па као такви неће бити предмет пописа. Значи, **на дан биланса на рачунима група 00 и 31 може бити исказано стање само уколико власник капитала није унео обећани улог у друштво.**

Према томе, комисија за попис (даље: комисија) треба да попише стање на рачунима 00 и 31 након књижења свих промена, а затим да утврди:

- да ли је у почетном стању извршено раздвајање основног капитала (регистрованог у Агенцији за привредне регистре – АПР) на уплаћени и неуплаћени;
- основ за спроведена књижења;
- да ли су власници капитала извршили унос неуплаћеног уписаног капитала у року.

Напомена: Чланови друштва, у складу са чланом 46. Закона о привредним друштвима, дужни

збеђења да на дан 31. децембра стварно стање буде једнако књиговодственом. Примера ради, свођење стања на дан 31. децембра спроводи се тако што се стање конкретне имовине по раније извршеном попису (нпр. 30. септембра) увећа за све набавке, а умањи за отуђења у периоду од дана пописа до краја године.

5) *Под претпоставком да се попис у конкретном случају врши са стањем на дан 30. септембра на нивоу правног лица (укључујући све погоне), извештај о тако извршеном попису требало би да буде састављен са подацима на овај датум (а не на 20. септембар). Поново истичемо да, сходно одредбама члана 9. став 2. Правилника, правно лице, односно предузетник који води сталну количинску и вредносну евиденцију о улазу и излазу имовине, као стање по попису на дан 31. децембра може уписати њено књиговодствено стање на тај дан, под условом да је у току године извршен попис имовине и да су вишкови и мањкови утврђени тим пописом прокњижени на основу одлуке надлежног органа правног лица, односно предузетника.* ПС

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник"

Опорезивање расхода добара по основу кала, растура, лома и квара, расходовање опреме, као и мањка утврђеног пописом

Губици на добрима у пословању друштава готово су редовна појава, као на пример губици на добрима у поступку држања залиха репродукционог материјала, на производњи добара и услуга, превозу или у продаји. Губици су резултат природних процеса (сушења, испаравања итд.), манипулације (лом, растур), деловања биолошких промена (квар намирница и сл.) и других природних појава, али и људских активности. Губици на добрима могу да настану непажњом особа које рукују добрима, случајним догађајима или намерним подузимањем неких активности, као и отуђењем. Исто тако, губици на добрима могу да настану и деловањем више силе, како природних појава (поплава, земљотрес, пожар) тако и провалама и другим сличним појавама по питању којих је тешко или немогуће подузети мере за спречавање њиховог настанка.

Губици на добрима могу се утврђивати на разне начине, а један од њих је попис на крају године и поређење стварног и књиговодственог стања. Прво је потребно разграничити односно раздвојити појам мањка добара од расходовања добара по основу кала, растура, лома и квара, при чему је и основ опорезивања ПДВ-ом различит. Осим тога, и самим Правилником о контном оквиру предвиђено је да се расходи настали по основу мањкова одвојено приказују у односу на расходе по основу кала, растура, лома и квара:

- На рачуну 574 – *Мањкови* – исказују се мањкови средстава који се утврде на основу редовног и ванредног пописа. Мањкови учинака који се евидентирају на рачунима трошкова и учинака у класи 9 књиже се на рачунима те класе, задужењем рачуна 983 у корист рачуна на којима се исказују ти учинци (рачуни група 91, 95 и 96). У финансијском књиговодству мањкови учинака књиже се задужењем рачуна 574 у корист рачуна 630.
- На рачуну 577 – *Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе* – исказују се расходи по основу кала, растура, квара, лома и сл. залиха материјала и робе.

Мањак подразумева недостатак, односно непостојање добара, који се утврди приликом пописа. Значи, у евиденцијама су предметна добра забележена као да постоје на стању, а фактичким увидом констатује се да тих добара на стању стварно нема. Тај недостатак добара најчешће је последица околности изазваних од трећих лица или запослених, а свакако се не могу сматрати уобичајеним губитком који се појављује приликом манипулације добрима.

С друге стране, кало, растур, квар и лом представљају уобичајени губитак који настаје у производном, технолошком процесу:

- **Калом** се може сматрати губитак на тежини или количини одређене имовине због природних процеса исушивања (нпр. воћа, поврћа, цвећа и сл.),

да је до отуђења дошло у станици Н. ранжирна П' донео оспорене одлуке, а то исто важи и за њен навод у погледу оцене исказа тужиоца и Д. Г. да тужени нема методе присиљавања."

5 Расходовање опреме

Приликом годишњег пописа даје се предлог и за **отпис** (расходовање) **опреме**.

Према члану 4. став 1. Закона о ПДВ-у, промет добара, у смислу овог закона, јесте пренос права располагања на телесним стварима лицу које тим добрима може да располаже као власник, ако истим законом није друкчије одређено. **Из наведеног произлази да када се право располагања не преноси на друго лице, не постоји предмет опорезивања**. Типичан случај је расходовање основних средстава или инвентара, под претпоставком да добра и након тога физички остају код власника, односно предају се на уништавање, збрињавају се као отпад, независно од тога да ли расходована роба има садашњу вредност или нема.

Из Мишљења Министарства финансија бр. 413-00-03762/2010-04 од 11. 1. 2011. године:

„Сходно наведеним законским одредбама, отпис (расход) добара који се врши у складу са прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, није предмет опорезивања ПДВ. Међутим, ако се тако отписана (расходована) добра дају без накнаде, ПДВ се обрачунава по прописаној пореској стопи и плаћа у складу са Законом, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно."

Расходовати се може искључиво и само опрема која нема употребну вредност. Не може се вршити расходовање опреме, па затим продаја или поклањање исте (давање без накнаде). **Расходована опрема може да се прода само као отпадни материјал**, а расходована опрема, која се по прописима о заштити човекове средине посебно депонује, предаје се регистрованим привредним субјектима на рециклажу и депоновање.

У случају опреме чија је набавна вредност 500.000 динара или више, ако се иста расходује у року краћем од пет година од момента прве употребе, обвезник ПДВ-а дужан је да, по члану 32. ст. 1. и 2. Закона о ПДВ-у, изврши **исправку одбитка претходног пореза** за период од дана расходовања до рока од пет година од прве употребе. Међутим, обвезник није дужан да врши исправку одбитка претходног пореза по члану 32. Закона о ПДВ-у у случају уништења имовине услед више силе.

Приликом продаје отпадног материјала, који се по прописима о ПДВ-у сматра секундарном сировином, обвезник ПДВ-а који врши продају не обрачунава ПДВ јер ту обавезу има купац секундарних сировина као порески дужник, у складу са одредбом члана 10. став 2. тачка 1) Закона о ПДВ-у, уколико су испуњени услови прописани наведеном одредбом. Услови су следећи:

- да су продавац и купац секундарних сировина обвезници ПДВ-а и
- да се ради о секундарним сировинама утврђеним у складу са Правилником о утврђивању секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама, у смислу Закона о ПДВ-у („Сл. гласник РС" бр. 107/2012 и 74/2013).

Детаљно о пословању са отпадом и секундарним сировинама писали смо у броју 6/2020, у којем су дати и примери евидентирања расходовања опреме која се продаје као секундарна сировина.

Извод из Мишљења Министарства финансија бр. 430-00-93/2013-04 од 6. 7. 2015. године:

„За промет добара која се сматрају секундарним сировинама у смислу прописа којима се уређује опорезивање потрошње ПДВ-ом, а који обвезник ПДВ-а врши другом обвезнику ПДВ-а, обавезу обрачунавања ПДВ-а има обвезник ПДВ-а – прималац тих добара као порески дужник. С тим у вези, када обвезник ПДВ-а другом обвезнику ПДВ-а врши промет електричне опреме (нпр. фен, миксер, тостер, усисивач и др.) као отпада, у складу са законом којим се уређује управљање отпадом, порески дужник је обвезник ПДВ-а – прималац тих добара."

Порески третман расхода добара која се сматрају опасним отпадом јесте специфичан, с обзиром на то да је у питању **отуђење расходованих добара**, али у складу са посебним прописима, па је Министарство финансија понудило више мишљења.

Извод из Мишљења Министарства финансија бр. 413-00-03762/2010-04 од 11. 1. 2011. године:

„Поред тога, Министарство финансија указује на то да када обвезник ПДВ шаље на уништавање добра која су после употребе постала опасан отпад у складу са прописима којима се уређује управљање отпадом, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, с обзиром на то да предметна добра, према мишљењу Министарства финансија, немају вредност." ПС

Редакција

Обавезе по основу акциза на расход и мањак добара утврђен годишњим пописом

Прописима из области рачуноводства непосредно се уређује обавеза пописа имовине и обавеза, али се приликом вршења пописа, а нарочито приликом књижења резултата пописа морају имати у виду одредбе пореских прописа којима је регулисан обрачун акциза и ПДВ-а по основу разлика утврђених пописом. Према томе, годишњи попис подразумева и обавезу обвезника акцизе да на пописом утврђени а недозвољени расход и мањак добара обрачунају акцизу на акцизне производе. Опорезивању расхода и мањка добара утврђеног годишњим пописом порезом на додату вредност посвећен је посебан чланак у овом броју часописа.

Увод

Расход и мањак акцизних производа у акцизном складишту подлеже акцизи у складу са:

- Законом о акцизама („Сл. гласник РС” бр. 22/2001, 73/2001, 80/2002, 80/2002 – др. закон, 43/2003, 72/2003, 43/2004, 55/2004, 135/2004, 46/2005, 101/2005 – др. закон, 61/2007, 5/2009, 31/2009, 101/2010, 43/2011, 101/2011, 93/2012, 119/2012, 47/2013, 68/2014 – др. закон, 142/2014, 55/2015, 103/2015, 108/2016 и 30/2018 – даље: Закон);
- Уредбом о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа акциза („Сл. гласник РС” бр. 137/2004, 109/2009, 96/2012, 88/2017 и 119/2017 – даље: Уредба);
- Правилником о начину обрачунавања и плаћања акцизе, врсти, садржини и начину вођења евиденција, достављања података и подношења пореске пријаве („Сл. гласник РС” бр. 3/2005, 54/2005, 36/2007, 63/2007, 53/2009, 63/2012, 95/2012, 56/2013, 67/2015, 101/2016, 86/2017, 20/2018 и 48/2018 – даље: Правилник).

Према одредбама члана 21. Закона, обвезник акцизе је дужан да обрачуна акцизу у моменту стављања акцизних производа у промет, а стављањем у промет ових производа сматра се и:

- **мањак производа у акцизном складишту**, осим мањка који може да се правда вишом силом;
- **расход (кало, растур, квар и лом) у акцизном складишту** изнад количине утврђене прописом који доноси Влада (а то је Уредба).

Акциза се обрачунава на:

- деривате нафте;
- биогорива и биотечности;
- дуванске прерађевине, укључујући и дуванске прерађевине које се при употреби греју, али не сагоревају;
- алкохолна пића;
- кафу;
- течности за пуњење електронских цигарета и електричну енергију за крајњу потрошњу.

Акциза се **не** обрачунава и не плаћа на:

- расход акцизних производа **у количини утврђеној Нормативом**, који је саставни део Уредбе;
- расход и мањак акцизних производа који је обвезник акцизе утврдио пописом у малопродајним или великопродајним објектима, односно у магацину или складишту који се налазе **ван производног погона** (ово зато што се акциза обрачунава већ приликом испоруке из производног погона), што значи да на недозвољени расход и мањак утврђен у акцизном складишту (обвезници акцизе који имају акцизну дозволу, због чега имају одложено плаћање акцизе) постоји обавеза обрачунавања акцизе;
- мањак акцизних производа који је **изазван вишом силом** (за шта је потребно да обвезник акцизе има доказ, нпр. за елементарну непогоду – потврду надлежног органа о тој непогоди и сл.), при чему под вишом силом треба подразумевати елементарну и другу непогоду која је дефинисана чланом 5. Законом о обнови након елементарне и друге непогоде („Сл. гласник РС” бр. 112/2015), односно то је догађај узрокован дејством природних сила или људском активношћу, који прекида нормално одвијање живота у мери која превазилази редовну способност појединца и локалне заједнице да се опораве без помоћи државе и проузрокује материјалну штету која је већа од 10% буџета јединице локалне самоуправе и који је **као такав прогласила Влада**.

Врста акцизног производа	Износи акцизе који се примењују до 30. јуна 2020. године	Износи акцизе који се примењују од 1. јула 2020. године
3) Остала јака алкохолна пића	216,68 дин./л	**220,80 дин./л**
4) Нискоалкохолна пића	22,41 дин./л	**22,84 дин./л**
5) Пиво	25,61 дин./л	**26,10 дин./л**
Кафа:		
1) Непржена кафа (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 0901 11 00 00 и 0901 12 00 00)	90,09 дин./кг	**91,80 дин./кг**
2) Пржена кафа (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 0901 21 00 00 и 0901 22 00 00)	112,60 дин./кг	**114,74 дин./кг**
3) Љуспице и опне од кафе (тарифна ознака номенклатуре ЦТ 0901 90 10 00)	123,86 дин./кг	**126,21 дин./кг**
4) Екстракти, есенције и концентрати од кафе (тарифна ознака номенклатуре ЦТ 2101 11 00 00)	168,91 дин./кг	**172,12 дин./кг**
5) Замене кафе које садрже кафу (тарифна ознака номенклатуре ЦТ 0901 90 90 00)	337,82 дин./кг	**344,24 дин./кг**
6) Мешавине екстраката, есенција и концентрата од кафе са прженом цикоријом и осталим прженим заменама кафе или екстрактима, есенцијама и концентратима тих производа (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2101 11 00 00, 2101 30 11 00, 2101 30 19 00, 2101 30 91 00 и 2101 30 99 00)	337,82 дин./кг	**344,24 дин./кг**
7) Препарати на бази екстракта, есенција и концентрата од кафе или на бази кафе (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2101 12 92 00 и 2101 12 98 00) и препарати који садрже кафу, екстракте, есенције и концентрате од кафе (тарифна ознака номенклатуре ЦТ 1806 90 70 00)	337,82 дин./кг	**344,24 дин./кг**
8) Напици и безалкохолна пића што садрже кафу, екстракте, есенције и концентрате од кафе (тарифни број ЦТ 2202)	337,82 дин./кг	**344,24 дин./кг**
Течности за пуњење електронских цигарета	4,32 дин./мл	**4,40 дин./мл**
Дуванске прерађевине:		
- Цигаре и цигарилоси (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 2402 10 00 00)	23,73 дин./ком.	**24,18 дин./ком.**

Редакција

Рачуноводствено евидентирање расхода по основу кала, растура, лома, квара, расходовања опреме, обезвређења залиха и мањкова и вишкова по годишњем попису

Увод

У складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС” бр. 118/2013 и 137/2014) надлежни орган правног лица, односно предузетник разматра извештај о извршеном попису и доноси одлуку о усвајању истог, **као и о књижењу утврђених разлика по попису, пре израде финансијских извештаја**.

Напомињемо да је у „Службеном гласнику РС” бр. 89/20 од 25. јуна 2020. године објављен Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем (нови Правилник), чије се одредбе примењују **почев од финансијских извештаја који се састављају 31. децембра 2021. године**. **Дакле, приликом вршења пописа за 2020. годину примењују се идентична правила као ранијих година**. Резултати пописа књиже се на 31. 12. године на коју се

зиром на то да предметна добра, према мишљењу Министарства финансија, немају вредност."

6 Евиденција вишкова и мањкова у Књизи евиденције промета – образац КЕП

У складу са Правилником о евиденцији промета („Сл. гласник РС" бр. 99/2015 и 44/2018 – др. закон) правна лица и предузетници обавезни су да, осим у финансијском или погонском и робном књиговодству, вишкове и мањкове робе евидентирају и у КЕП књизи. Та обавеза не односи се на правна лица и предузетнике који обављају промет робе на велико, а пословне књиге воде по систему двојног књиговодства.

Према члану 15. Правилника о евиденцији промета, у колону број 4 КЕП књиге уписује се задужење трговца у том објекту, односно продајном месту, а у колону број 5 КЕП књиге раздужење објекта – продајног места по основу промета робе који се у њему врши.

Према члану 16. Правилника о евиденцији промета, стварно стање робе утврђено пописом упоређује се са стањем које се добија салдирањем колона 4 и 5 КЕП књиге. Ако постоји разлика, вишак се уноси у колону задужења, а мањак у колону раздужења.

Дакле, стање утврђено пописом упоређује се са стањем које се добија салдирањем колона 4 и 5 КЕП књиге, а након тога, позитивна разлика, односно вишак на основу веродостојне књиговодствене исправе књижи се на исти начин као и набавка робе, док се у случају негативне разлике, односно мањка врши сторнирање црвеним сторном (исписивање износа који се заокружује). **Приликом сабирања износ црвеног сторна одузима се од укупног збира**.

Мр Јован Чанак

Попис имовине и обавеза за 2020. годину код корисника јавних средстава и књижење инвентурних вишкова и мањкова

Попис имовине и обавеза код корисника јавних средстава једна је од најважнијих припремних активности које претходе састављању финансијских извештаја код корисника буџетских средстава и корисника средстава организација обавезног социјалног осигурања.

Увод

Посао у вези са пописом имовине и обавеза за поменута правна лица уређен је **Правилником о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем** („Сл. гласник РС" бр. 33/2015 и 101/2018 – даље: Правилник о попису). Назив поменутог правилника намеће дилему да ли се исти односи и на попис имовине и обавеза за кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање. Сматрамо да се Правилник о попису односи и на попис имовине и обавеза код корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање. Та дилема не би ни постојала да је у наслову Правилника писало да се исти односи и на попис имовине и обавеза корисника средстава за организације обавезног социјалног осигурања.

У **члану 6а** Правилника о попису прописано је да министар финансија и министар за привреду имају обавезу да посебним актом образују комисију за попис **финансијске имовине у власништву Републике Србије**.

У тачки 7. **члана 10.** Правилника о попису прописано је да рад пописне комисије обухвата попис финансијске имовине, осим финансијске имовине из **члана 10а** истог правилника.

Чланом 10а прописано је да рад пописне комисије из члана **6а** Правилника обухвата:

1. попис хартија од вредности у власништву Републике Србије које се воде у Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности (даље: ЦР-

део. **Како су поменутим нормативом обухваћена само нека добра, односно само неке делатности, за добра која нису обухваћена њим количина расхода утврђује се према нормативу обвезника**, ако надлежни порески орган у поступку одобравања норматива не утврди другу количину.

Закључак

Попис имовине и обавеза представља веома озбиљан, одговоран и стручан посао, којем не сме да се приступа формално да би се задовољиле законске одредбе. Потребно је рећи да су можда преблаге казнене мере према онима који имају немаран однос према имовини којом рукују, располажу или управљају или је приказују погрешно у финансијским извештајима. Свакако да би међу казненим одредбама требало да се нађу и строже казне, нарочито за оне прекршиоце који манипулишу имовином ради стицања личне користи. Када се на крају године анализирају финансијски извештаји, кроз биланс стања може да се закључи да ли се имовина увећала или смањила и да ли су се обавезе повећале или смањиле у односу на претходни период посматрања, као и да се, сходно томе, тражи одговор на питање зашто је то тако. На основу таквог увида и извођења закључака може се рећи да је крајњи циљ пописивања имовине и обавеза да се искаже њихово реално стање, што значи да књиговодствено стање имовине и обавеза треба да одговара пописаном стању имовине и обавеза, а не да то буде обрнуто. ПС

Дипл. правник Слободанка Келечевић, виши буџетски инспектор у Министарству финансија

Неправилности при вршењу пописа код КЈС, утврђене у поступку инспекцијске контроле

Увод

Уредбом о буџетском рачуноводству („Сл. гласник РС” бр. 125/ 2003, 12/2006 **и 27/2020**) прописано је да се пословне књиге закључују после спроведених евиденција свих економских трансакција и обрачуна на крају буџетске године, односно у току буџетске године у случају статусних промена, престанка пословања и другим случајевима. Усклађивање евиденција и стања главне књиге са дневником, као и помоћних књига и евиденција са главном књигом, врши се пре пописа имовине и обавеза и пре припреме финансијских извештаја.

Правилником о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС” бр. 33/2015 и 10/2018 – даље: Правилник) уређују се начин и рокови вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивање књиговодственог са стварним стањем. Изузетак представљају дипломатско-конзуларна представништва Републике Србије у иностранству која су у саставу министарства надлежног за спољне послове, као и организационе јединице и установе министарства надлежног за послове одбране и Војске Србије.

Начин и рокови вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем утврђују се у складу са Уредбом о евиденцији и попису непокретности и других средстава у државној својини („Сл. гласник РС” бр. 27/96) и прописом о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем који прописује министар надлежан за послове финансија и економије.

Попис имовине и обавеза може бити редован и ванредан. Редован попис имовине и обавеза врши се на крају пословне године, са стањем на 31. децембар године за коју се врши попис. У току пословне године ванредан попис имовине и обавеза врши се у случају примопредаје дужности лица које је овлашћено да управља материјалним и новчаним средствима, тј. рачунополагача, приликом настанка статусне промене, приликом прибављања средстава и у другим случајевима када то одлучи овлашћено лице вршиоца пописа. За редован попис имовине и обавеза овлашћено лице вршиоца пописа посебним актом образује потребан број

Весна Јовичић, интерни ревизор

Пример спроведене интерне ревизије пописа основних средстава

Предмет ревизије је попис за претходну буџетску годину на 31. 12. 2019. године. Предмет интерне ревизије је попис основних средстава. Интерни ревизор креирао је алате интерне ревизије као што су: упитник интерне контроле, програм тестирање контрола и преглед контрола.

За наведени систем одређено је пет циљева контроле, и то да се обезбеди:

1. да су услови за почетак спровођења годишњег пописа испуњени;

2. да се спровођење пописа врши на начин предвиђен Правилником о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог са стварним стањем и другим актима предузећа у вези пописа;

3. да се извештај о извршеном попису саставља на начин предвиђен Правилником о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог са стварним стањем и другим актима предузећа у вези пописа;

4. да се извештај о извршеном попису усваја од стране надлежног органа;

5. да се извештај о извршеном попису, заједно са пописним листама и одлукама надлежних органа предузећа, доставља на књижење ради усклађивања књиговодственог са стварним стањем.

ТЕСТИРАЊЕ КОНТРОЛЕ: У поступку ревизије утврђено је да субјект ревизије на увид није дао писану процедуру за систем пописа. Сходно одредбама члана 81. Закона о буџетском систему дефинисано је да корисници јавних средстава успостављају финансијско управљање и контролу, који се спроводе политикама, процедурама и активностима са задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће своје циљеве остварити. Финансијско управљање и контрола организују се као систем процедура и одговорности свих лица у организацији.

За успостављање, одржавање и редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле одговоран је руководилац корисника јавних средстава, који наведену надлежност може да пренесе на лице које сам овласти.

Препорука: Потребно је увести писане процедуре за систем пописа.

ТЕСТИРАЊЕ КОНТРОЛЕ: Потврдити да је директор јавног предузећа донео одлуку о формирању централне комисије и осталих комисија за вршење пописа

Ред. бр.	Број и датум	Решење и врсте комисија
1.	696-2/19 од 5. 12. 2019.	Решење – Централна комисија
2.	696-2/19 од 5. 12. 2019.	Решење – Комисија за попис основних средстава и ванпословних средстава
3.	696-2/15 од 5. 12. 2019.	Решење – Комисија за попис сировина и материјала, резервних делова.
4.	696-2/15 од 5. 12. 2019.	Решење – Комисија за попис ситног инвентара
5.	696-2/15 од 5. 12. 2019.	Решење – Комисија за попис ауто-гума у употреби

Тестирањем узорка од пет решења утврђено је да је у предузећу 5. 12. 2019. године директор решењима именовао Централну комисију и остале комисије за вршење пописа под бројем 696. У поступку ревизије донет је ревизорски закључак да је свих пет решења заведено под истим деловодним бројем, што није у складу са одредбама Упутства о канцеларијском пословању које постоји у предузећу.

Препорука: Потребно је увести контролне механизме који ће обезбедити да сваки акт за себе има заводни број и датум када је донет.

ТЕСТИРАЊЕ КОНТРОЛЕ: У поступку ревизије на увид није дат документ из ког се види да је правно лице пре почетка пописа доставило интерном ревизору решење о именовању чланова комисије за попис и план рада.

Сходно одредбама члана 8. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС” бр. 89/2020), пре почетка пописа правно лице доставља решење о именовању чланова комисије за попис и план рада интерном ревизору, надзорном одбору или одбору ревизора, ако га има, а ако по закону којим се уређује ревизија подлеже законској ревизији – и друштву за ревизију са којим је закључило уговор о ревизији.

4) утврђивање натуралних разлика између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања;
5) уношење цена пописане имовине;
6) вредносно обрачунавање пописане имовине;
7) састављање извештаја о извршеном попису.

Препорука: Потребно је увести контролне механизме који ће обезбедити да попис садржи све елементе.

ТЕСТИРАЊЕ КОНТРОЛЕ: Увидом у извештај централне комисије за попис утврђено је да извештај не садржи узроке неслагања између стварног и књиговодственог стања.

Сходно одредбама члана 13. Правилника о попису дефинисано је шта садржи извештај о попису.

О извршеном попису саставља се извештај који садржи:

- стварно и књиговодствено стање имовине и обавеза;
- разлике између стварног стања утврђеног пописом и књиговодственог стања;
- узроке неслагања између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања;
- предлоге за ликвидацију утврђених разлика (пребијање мањкова и вишкова насталих по основу замена, начин накнађивања мањкова и приходовања вишкова, отписивања застарелих потраживања, приходовања застарелих обавеза и др.);
- начин књижења;
- примедбе и објашњења лица која рукују, односно која су задужена материјалним и новчаним вредностима о утврђеним разликама, као и друге примедбе и предлоге комисије за попис.

Препорука: Потребно је увести контролне механизме који ће обезбедити да извештај централне комисије за попис буде потпун.

ТЕСТИРАЊЕ КОНТРОЛЕ: У поступку ревизије тестирана су основна средства у пет канцеларија, и то да ли је на сваком основном средству инвентарни број обележен на видном месту.

Редни број канцеларије	Канцеларијски сто	Канцеларијска столица	Рачунар
211	Нема инвентарни број	Нема инвентарни број	Нема инвентарни број
213	Нема инвентарни број	Нема инвентарни број	Нема инвентарни број
215	Нема инвентарни број	Нема инвентарни број	Нема инвентарни број
217	Нема инвентарни број	Нема инвентарни број	Нема инвентарни број
219	Нема инвентарни број	Нема инвентарни број	Нема инвентарни број

У табели се види да тестирана средства немају инвентарни број.

Препорука: Потребно је да свако основно средство има инвентарни број.

Редакција

Вредновање позиција и контролни поступци при изради завршног рачуна за 2020. годину

Крај је пословне године, па је зато припремљен сажетак правила за вредновање позиција средстава, обавеза и капитала, као и поступака за контролу исправности евидентирања пословних догађаја који се најчешће појављују у пословној пракси.

Увод

Иако је нови Закон о рачуноводству („Сл. гласник РС” бр. 73/2020) ступио на снагу 1. 1. 2020. године, из угла рачуноводственог обухватања пословних трансакција, новине у 2020. године односе се само на обвезнике који примењују пуне МСФИ.

Што се тиче обвезника који примењују Међународне стандарде финансијског извештавања за мала и средња предузећа (МСФИ за МСП), Решење о утврђивању превода Међународног стандарда финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП) објављено је у „Службеном гласнику РС” бр. 83/2018, а МСФИ за МСП утврђени у том решењу почели су да се примењују од финансијских извештаја који се састављају на 31. децембар 2019. године. Значи, за те обвезнике начин обухватања пословних трансакција није измењен у односу на прошлу годину.

Када су у питању обвезници који примењују Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС” бр. 118/2013 и 95/2014 – даље: **Правилник за микро и друга правна лица**), такође нема измена у односу на прошлу годину. Наиме, у „Службеном гласнику РС” бр. 89/2020 од 25. 6. 2020. године објављен је Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица, који је ступио на снагу 3. јула 2020. године, а **примењује се почев од финансијских извештаја који се састављају на 31. децембар 2021. године**. О изменама које доноси тај нови правилник детаљно смо писали у броју 9/2020, али се приликом састављања финансијских извештаја на дан 31. 12. 2020. године његове одредбе не примењују.

У погледу обвезника који примењују пуне МСФИ, последње Решење о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ) објављено је у „Службеном гласнику РС” бр. 123/2020 од 13. 10. 2020. и 125/2020 – исправка, а ступило је на снагу 21. 10. 2020. године. МСФИ из тог решења почеће да се примењују од финансијских извештаја који се састављају на 31. децембар 2021. године, а могу да се примене и приликом састављања финансијских извештаја на 31. децембар 2020. године (уз обелодањивање одговарајућих информација у напоменама уз финансијске извештаје). Ново решење садржи превод МСФИ 16 – *Лизинг*, ког није било у ранијем Решењу о преводу МСФИ, које је објављено у „Службеном гласнику РС” бр. 92/19, а стављено је ван снаге објављивањем новог решења.

Дакле, обвезници који примењују МСФИ у 2020. години били су у обавези да примењују (уколико нису са применом почели раније):

- МСФИ 9 – *Финансијски инструменти* (замењује МРС 39, осим у делу хеџинга),
- МСФИ 14 – *Регулисана временска разграничења* (опциони),
- МСФИ 15 – *Приходи од уговора са купцима* (замењује МРС 18 и МРС 11),

Уколико одлуче, могу да примењују и одредбе МСФИ 16 – *Лизинг* (замењује МРС 17), а његова примена постаје обавезна од финансијских извештаја који се састављају на 31. 12. 2021. године.

Што се тиче контног оквира, у 2020. години нема промена у односу на раније периоде, односно привредна друштва, задруге и предузетници вршили су евидентирање на рачунима прописаним Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС” бр. 95/2014 – даље: **Правилник**). С тим у вези, у „Службеном гласнику РС” бр. 89/20 од 25. јуна 2020. године објављен је нови Правилник о контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва,

➤ Приликом продаје удела изнад трошка стицања удела у корист прихода књижи се само остварена позитивна разлика.
➤ Потребно је утврдити да ли је књижен приход од камате за период на који се камата односи, узимајући притом у обзир стварни принос на средства, тј. уговорену каматну стопу, независно од тога што зарађена камата можда и није наплаћена.
➤ Потребно је утврдити и да ли су на дан 31. децембра прокњижене позитивне (и негативне) курсне разлике применом званичног средњег курса Народне банке Србије.

При провери остварених осталих прихода треба обратити пажњу на следеће:
➤ У приходе треба укључити смањење обавеза ако је од повериоца писано потврђено да прихвата делимични или потпуни отпис обавезе или је до отписа обавезе дошло на основу решења суда по окончаном судском поступку.
➤ Уколико постоје обавезе по основу којих је извесно да у будућности неће доћи до одлива новца или других ресурса, треба их отписати у корист прихода, при чему се треба водили рачуна о застаревању.

Застаревањем смо се детаљно бавили у посебном тексту у овом броју.

➤ Пре књижења инвентурних вишкова треба проверити да се не ради о замени артикала или о туђој роби која се привремено налази у магацину друштва.
➤ Треба утврдити да ли су укинута дугорочна резервисања трошкова која се односе на 2020. годину и књижена у корист прихода.
➤ Привредни субјекти који су у овој години користили директна давања у складу са Уредбом односно Закључком а имају запослене, требају да провере да ли су извршили евидентирање преко рачуна 641, након што је истекао рок у коме је давање било условљено. Предузетници који немају запослене су приликом уплате директних давања исте евидентирали на рачун 640.

Детаљније о евидентирању директних давања, као и о утицају коришћених мера на опорезиву добит, можете прочитати у посебном тексту у овом броју. ПС

Електронски часопис

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства, пореза, буџетског рачуноводства, зарада, плата и других личних примања и пословних финансија. Намењен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у јавном и приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издвајамо: Рачуноводство, Порези, Буџетски корисници, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 900 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник”

Обрачун рачуноводствене амортизације за 2020. годину, преиспитивање корисног века употребе и накнадни издаци за стална средства

Обрачун рачуноводствене амортизације представља законом прописану обавезу свих привредних субјеката који у својим пословним књигама имају исказану нематеријалну имовину, некретнине, постројења и опрему. Рачуноводствена амортизација обрачунава се најмање једном годишње (31. 12).

Увод

Обавезу да врше обрачун амортизације имају сва правна лица и предузетници који финансијске извештаје састављају у складу са Законом о рачуноводству и:

- примењују пуне МРС/МСФИ;
- примењују МСФИ за МСП;
- примењују Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица;
- воде пословне књиге по систему простог књиговодства.

Обавези обрачуна амортизације подлежу следећа средства која су утврђена рачуноводственим политикама:

- нематеријална улагања са коначним веком трајања (патенти, лиценце, улагање у развој, концесије и остала права) – конта 011 и 012;
- гудвил – конто 013;
- грађевински објекти – конто 022;
- постројења и опрема – конто 023;
- инвестиционе некретнине – конто 024;
- улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми – конто 027;
- биолошка средства – конта 031 и 032.

Прописи који обавезују редовно обрачунавање амортизације, а примењују се приликом обрачуна амортизације на дан 31. 12. 2020. године, наведени су у наставку:

- Закон о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 73/2019),
- Међународни рачуноводствени стандарди и Међународни стандарди финансијског извештавања (даље: МРС/МСФИ),
- Међународни стандард финансијског извештавања (МСФИ) за мале и средње ентитете (даље: МСФИ за МСП),
- Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС” бр. 118/2013 и 95/2014 – даље: Правилник за микро и друга правна лица),
- Правилник о пословним књигама и исказивању финансијског резултата по систему простог књиговодства („Сл. гласник РС” бр. 140/2004 и 44/2018) и
- рачуноводствене политике које правно лице и предузетник доносе у складу са МРС/МСФИ, МСФИ за МСП или Правилником за микро и друга правна лица.

Рачуноводственим политикама морају да се дефинишу:

- групе основних средстава;
- средства која подлежу обрачуну амортизације;
- почетак обрачуна амортизације;
- начин утврђивања основице за свако средство, водећи рачуна о њиховој преосталој вредности;
- корисни век трајања средства, односно амортизациона стопа;
- начин преиспитивања корисног века трајања и примењених метода на дан биланса;
- третман накнадних улагања у призната средства;
- критеријуми за тестирање на обезвређење;
- метода/е обрачуна амортизације.

Групе сталних средстава

Група сталних средстава представља груписање средстава према сличној природи и употреби у пословању предузећа. Примери неких група су:

- нематеријална имовина,

Закључак

О обрачуну пореске амортизације за 2020. годину детаљније ћемо писати у броју 2/2021, који је у целости посвећен утврђивању пореза на добит за 2020. годину.

Обрачун и књижење амортизације неке су од припремних радњи на крају сваке године, пре израде финансијских извештаја.

Приликом обухватања дуготрајне имовине потребно је водити рачуна да се не праве грешке које су у пракси прилично честе:

- Рачуноводственим политикама треба ***недвосмислено*** уредити поступак вредновања нематеријалне и материјалне дуготрајне имовине након почетног признавања – опредељење за један од два модела (модел набавне вредности или модел ревалоризације), поштујући одредбе релевантних прописа за свако предузеће (МРС/МСФИ, МСФИ за МСП, Правилник за микро и друга правна лица).
- Критеријуми за евидентирање накнадних улагања у већ призната средства морају бити прецизирани рачуноводственим политикама.
- Обавезно је редовно преиспитивање преосталог века трајања и утврђивање амортизационе стопе у складу са њим.
- Критеријуми за тестирање на обезвређење, односно процену надокнадиве вредности морају бити прецизирани рачуноводственим политикама.
- Резидуалну вредност треба реално утврђивати, а не претпоставити да је нема по аутоматизму.
- Избор методе обрачуна амортизације мора да буде заснован на стварним карактеристикама средства и његовог коришћења, а не да се бира пропорционална метода за свако средство (или групу средстава) зато што је најчешће коришћена и најједноставнија за обрачун.

Редакција

Потраживања и обавезе – усаглашавање, исправка, отпис и застаревање

Пре састављања финансијских извештаја правна лица и предузетници дужни су да усагласе међусобна потраживања и обавезе. У чланку је, осим тога, дат и осврт на поступак исправке вредности и отписа потраживања, као и на отпуштање и застаревање обавеза и њихово приходовање.

1 Усаглашавање потраживања и обавеза

Чланом 22. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС” бр. 73/2019 – даље: ЗОР) у вези са усаглашавањем потраживања и обавеза прописано је следеће:

„Правна лица и предузетници дужни су да пре састављања финансијских извештаја усагласе међусобна потраживања и обавезе, што се доказује одговарајућом исправом.

Поверилац је дужан да, пре састављања финансијских извештаја, достави дужнику списак неплаћених обавеза.

Лица из става 1. овог члана дужна су да одговоре на захтев овлашћеног ревизора за независну потврду стања потраживања и обавеза.

Сва правна лица и предузетници који састављају напомене уз финансијске извештаје дужни су да у том извештају у вези са неусаглашеним потраживањима и обавезама обелодане:

1) број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања; и

2) број и укупан износ неусаглашених обавеза и њихов однос према броју и укупном износу обавеза.”

Дакле, у односу на претходне године и одредбе раније важећег Закона о рачуноводству, чланом 22. ЗОР-а, који се односи на усаглашавање потраживања и обавеза, осим одредаба које су преузете из раније важећег закона, **предвиђено је проширено обелодањивање информација које се тичу усаглашавања потраживања и обавеза у напоменама уз финансијске извештаје**.

основу примљених консултантских услуга (укупна вредност по уговору била је 130.000 динара, од чега је Црвенкапа измирила 100.000 динара). Вук д. о. о. доноси одлуку о одрицању преосталог потраживања у износу од 30.000 динара и о томе са Црвенкапом склапа споразум.

Вук д. о. о из Шуме, Улица шумска 1 (којег заступа директор Вук Страшни), и Црвенкапа д. о. о. из Шуме, Улица бакина 2 (коју заступа директор Перун Ловац), у складу са чланом 344. Закона о облигационим односима, склапају дана 30. октобра 2020. године овај

СПОРАЗУМ О ОТПУШТАЊУ ДУГА

Члан 1.

Овим споразумом утврђује се да је Вук д. о. о. на основу уговора о пружању консултантских услуга, склопљеног са друштвом Црвенкапа д. о. о. 1. априла 2018. године, стекао потраживања у износу од 130.000 динара. Од насталог потраживања до дана склапања споразума наплаћено је укупно 100.000 динара, што значи да је утврђено преостало потраживање у износу од 30.000 динара.

Члан 2.

Вук д. о. о. отпушта своје потраживање и изјављује дужнику – друштву Црвенкапа д. о. о. – да не захтева испуњење свог потраживања у износу од 30.000 динара.

Члан 3.

Дужник, друштво Црвенкапа д. о. о., сагласан је с неиспуњењем обавезе коју има према повериоцу Вуку д. о. о. у износу који је наведен у овом споразуму.

Члан 4.

Споразум ступа на снагу даном доношења.

У Шуми, 30. октобра 2020. године

Вук д. о. о.

_____

Вук Страшни

Црвенкапа д. о. о.

_____

Перун Ловац

Књижење:

Ред. бр.	Конто	Опис	Износ	
			дуг.	потр.
ПС	435	Обавезе према добављачима		30.000
- за почетно стање				
2.	435	Обавезе према добављачима	30.000	
	677	Приходи од смањења обавеза		30.000
- за отпис отпуштеног дуга				

Осим наведених случајева, у пракси су чести и случајеви да дужници не могу да испуне обавезу према повериоцу јер поверилац „не постоји", односно брисан је из Регистра. Најчешће су ситуације да до брисања долази због спровођења принудне ликвидације. **У случајевима када нема правног следбеника, а потраживање пре брисања повериоца није пренесено на новог повериоца (на пример цесијом), дужник треба да спроведе отпис дуга**.

Како би рачуноводство могло да спроведе отпис обавезе, потребно је донети одлуку о отпису обавезе као и у случају отписа због застарелости, само што разлог отписа неће бити застаревање обавезе, него утврђена чињеница да поверилац не постоји. Што се тиче књижења, и она су иста као у поменутом примеру.

Мр Јован Чанак

Припремне радње за састављање финансијских извештаја за 2020. годину код корисника јавних средстава према прописима о буџетском рачуноводству

Предмет разматрања у овом тексту су припремне радње у вези са састављањем финансијских извештаја корисника јавних средстава који пословне књиге воде према Контном плану за буџетски систем.

Увод

Корисници јавних средстава, са становишта вођења пословних књига, могу да се сврстају у две основне групе, и то у:

1) кориснике јавних средстава који пословне књиге воде према **прописима о буџетском рачуноводству**, односно према **Правилнику о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем** („Сл. гласник РС” бр. 16/2016… 84/2019 – даље: **Правилник о Контном плану за буџетски систем**), при чему, сходно члану 2. тог правилника, ту убрајамо буџет Републике, буџет локалне власти, кориснике буџетских средстава и кориснике средстава организација обавезног социјалног осигурања;

2) кориснике јавних средстава који пословне књиге воде **према одредбама Закона о рачуноводству**, односно према одредбама **Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике** („Сл. гласник РС” бр. 89/2020), при чему ту убрајамо **јавна предузећа** основана од стране Републике Србије, односно локалне власти, правна лица основана од стране тих јавних предузећа, као и друга правна лица наведена у дефиницији корисника јавних средстава у тачки 5. члана 2. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС” бр. 54/2009… 72/2019).

1 Припремне радње које претходе састављању финансијских извештаја

Припремне радње претходе састављању финансијских извештаја и сходно томе захтевају предузимање читавог низа активности да би се извршило верификовање пословних догађаја, који јесу (или можда нису) рачуноводствено регистровани у главној књизи или помоћним књигама. У наведене припремне радње убрајају се по правилу:

1) детаљна провера свих прокњижених ставки које се односе на пословне промене у 2020. години;

2) усаглашавање примљених и утрошених буџетских средстава (административни и други трансфери између директних и индиректних корисника);

3) усклађивање стања главне књиге са помоћним књигама;

4) усаглашавање финансијских пласмана, потраживања и обавеза;

5) спровођење извршеног пописа, односно свођење књиговодственог стања имовине и обавеза према стању у пописним листама за 2020. годину и књижење инвентурних разлика;

6) провера књижења датих и примљених аванса у вези са продајом и набавком добара и извршењем услуга;

7) провера књижења набавке нефинансијске имовине и извора из којих је вршено финансирање те набавке;

8) провера обрачуна исправке вредности нефинансијске имовине у сталним средствима на терет капитала и исправности књижења;

9) провера евиденције о ПДВ-у;

10) провера прокњижених књиговодствених промена, са посебним освртом на обавезу исказивања ПДВ-а на одговарајућим контима за кориснике јавних средстава;

11) провера усклађености главне књиге са помоћном евиденцијом залиха производње;

12) провера свих радњи у вези са књижењима које проистичу из примене одредби Правилника о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова;

Састављање закључног листа не би требало да представља посебан проблем, иако, као пословна књига, исти није прописан чланом 9. Уредбе. Будући да се пословне књиге углавном воде у електронском облику, сваки рачуноводствени софтвер требало би да омогућава листање једног таквог прегледа. Има ли се у виду да рачуноводствени софтверски програми омогућавају и директно састављање рачуноводствених исказа – образаца од 1 до 5 – на основу података из главне књиге, поставља се питање оправданости листања закључног листа. У сваком случају, он и у визуелном смислу представља једну врсту контроле унетих података у обрасце финансијских извештаја. Закључни лист, као табеларни преглед промета свих субсубаналитичких, субаналитичких и синтетичких конта, може корисно да послужи у аналитичке сврхе, док у исте не би могли да послуже обрасци на којима се састављају финансијски извештаји, јер се подаци у њима исказују на нивоу синтетичких конта. Када се утврђује резултат пословања као разлика између насталих текућих расхода (класа 400000) и издатака за нефинансијску имовину (класа 500000), с једне стране, и текућих прихода (класа 700000) и примања од продаје нефинансијске имовине (класа 800000), с друге стране, следе још и књижења на одговарајућим субаналитичким контима, наведеним у претходној тачки, у категорији 320000 – *Утврђивање резултата пословања*. Тек након спроведених књижења у поменутој категорији 320000 може се рећи да постоји закључни лист, односно **прометни бруто биланс** који је коначан и који не сме да подлеже било каквим променама (изменама и допунама), при чему само на такав начин представља подлогу **за састављање финансијских извештаја**.

Закључак

Припремне радње које претходе састављању финансијских извештаја веома су важна и незаобилазна карика у процесу израде финансијских извештаја. Због тога свака од наведених припремних радњи захтева темељан приступ. Осим тога, треба подсетити и на то да ни законски прописи који третирају буџетско рачуноводство нису нешто одређеније дефинисали процедуру припреме финансијских извештаја. Једино се у Правилнику о финансијским извештајима спомиње припрема финансијских извештаја, и то на свега три места:

- у самом наслову поменутог правилника;
- у члану 1. којим се дефинише да Правилник уређује **начин припреме**, састављања и подношења финансијских извештаја поменутих субјеката, који су обавезни да их састављају;
- у члану 4. Правилника, чији је назив „**Припрема финансијских извештаја**”, при чему је у ставу 1. члана 4. дефинисано да се финансијски извештаји припремају **на принципима готовинске основе** у складу са чланом 5. став 4. Уредбе о буџетском рачуноводству, док је у ставу 3. члана 4. прописано која је књижења потребно извршити у поступку припреме финансијских извештаја на готовинској основи.

Закључна констатација у вези са припремом финансијских извештаја могла би да буде да је та припрема више везана за искуство из досадашње праксе, него за прописану законску регулативу. Полазећи од таквих околности, закључује се да су одредбе о припреми финансијских извештаја недовољне и да би можда у некој од њих требало извршити допуну, односно таксативно навести које припремне радње не би смеле да се изоставе пре самог састављања финансијских извештаја.

Дипл. правник Слободанка Келечевић, виши буџетски инспектор у Министарству финансија

Примери неправилности утврђених контролом одлуке о завршном рачуну

Поступак припреме, састављања и подношења завршних рачуна буџета Републике Србије, буџета локалне власти и организација за обавезно социјално осигурање и годишњих финансијских извештаја корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање извршава се према календару који је прописан у члану 78. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС” бр. 54/09… и 72/19 – даље: Закон). Прописани рокови из члана 78. Закона представљају крајње рокове у календару за подношење годишњих финансијских извештаја и других аката.

Пример: Грешке у обрасцу 5 (први део)

Према извештају о извршењу буџета у периоду (образац 5), укупни приходи и примања износе 213.902 динара, укупни расходи и издаци 213.182 динара, а мањак буџетских прихода и примања – буџетски дефицит 595 хиљада динара. Исказана разлика између одобрених средстава и извршења настала је зато што је у колони 7 (приходи из буџета аутономне покрајине) приказан износ од 595 хиљада динара на позицији – мањак новчаних прилива. Дефицит је настао погрешним књижењем ученичких стипендија на трошкове буџета аутономне покрајине на конту 4727 – *Накнаде из буџета за образовање, културу, науку и спорт*, а прилив је прокњижен као приход републичког буџета јер се ученичке стипендије финансирају из буџета Републике Србије. На тај начин поступљено је супротно одредбама члана 10. Правилника о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава и корисника средстава организација обавезног социјалног осигурања.

Такође, Уредбом о буџетском рачуноводству, одредбама члана 3. прописано је да су корисници буџетских средстава дужни да вођење пословних књига, састављање, приказивање, достављање и објављивање финансијских извештаја обављају у складу са законом и другим прописима којима се уређује дата област. Како је одредбама члан 79. став 3. Закона о буџетском систему прописано да годишњи финансијски извештаји морају да буду у складу са буџетском класификацијом, из претходно наведеног произлази да је нетачним приказивањем прихода из буџета Републике у обрасцу 5 поступљено супротно наведеном члану 79. став 3. Закона о буџетском систему.

Пример: Грешке у обрасцу 5 (други део)

У извештају о извршењу буџета (образац 5) јединица локалне самоуправе није тачно приказала приходе из буџета Републике, односно трансфере из буџета Републике и није ускладила своје евиденције са важећим прописима тако што је на конту 733151 – *Текући трансфери од других нивоа власти у корист нивоа општине* евидентирано укупно 100.000.000 динара као приход од Републике, док је у колони „Приход из буџета Републике” обрасца 5 приказано да су остварени приходи и примања из буџета Републике износили 9.000 динара, односно нису приказани приходи из буџета Републике – текући трансфери у износу од 100.000.000 динара. На тај начин општинска управа није ускладила своје евиденције са важећим прописима.

Чланом 10. Правилника о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава и корисника средстава организација обавезног социјалног осигурања прописано је да се у колону 5 обрасца 5 уноси износ укупно остварених прихода –примања, односно у делу I – „Укупни приходи и примања” колоне 6, 7, 8, 9, 10 и 11 садрже податке о оствареним приходима по изворима финансирања.

Уредбом о буџетском рачуноводству, одредбама члана 3. прописано је да су корисници буџетских средстава дужни да вођење пословних књига, састављање, приказивање, достављање и објављивање финансијских извештаја обављају у складу са законом и другим прописима којима се уређује дата област. Одредбама члан 79. став 3. Закона о буџетском систему прописано је да годишњи финансијски извештаји морају да буду у складу са садржајем и класификацијом буџета, односно плана.

ка о завршном рачуну те општине, што је доказано повратницом поште. Међутим, поменута општинска управа не поседује доказ да је до прописаног дана, у складу са буџетским календаром, локални орган управе надлежан за финансије припремио нацрт одлуке о завршном рачуну буџета општине и поднео надлежном извршном органу локалне власти, нити доказ да је надлежни извршни орган локалне власти доставио надлежној скупштини предлог одлуке о завршном рачуну буџета у прописаном року. Такође, наведену одлуку о завршном рачуну скупштина општине није донела у року одређеном буџетским календаром и на тај начин није поштовала прописани календар за подношење завршног рачуна у смислу наведеног члана 78. Закона о буџетском систему.

Пример: Погрешно вођење пословних књига код субјекта који има огранке

Субјект у свом саставу има огранке. Правилником о рачуноводству прописано је да се пословне књиге воде по систему двојног књиговодства, а чине их: дневник, главна књига и помоћне књиге, затим да послове рачуноводства и финансија обављају привредна друштва или предузетници којима се уговором у писаном облику, у складу са законом и поменутим правилником, поверава вршење наведених послова, као и запослени у стручној служби централе и огранка у складу да Правилником о организацији и систематизацији послова.

За послове рачуноводства и финансија Централа и огранци, сваки понаособ, ангажовали су агенције да им воде пословне књиге, тако да Централа и сваки огранак воде своје пословне књиге и састављају финансијске извештаје, а по завршетку пословне године књиговодствене податке потребне за годишњи извештај достављају Централи, па на основу тих извештаја сачињавају обједињене, законом предвиђене финансијске извештаје за пословну годину.

Одредбама члана 31. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС” бр. 73/19) прописано је да консолидовани годишњи финансијски извештај саставља, доставља и обелодањује правно лице које је у економској целини матично правно лице.

Одредбама члана 7. став 3. Закона о удружењима („Сл. гласник РС” бр. 51/09, 99/11 – др. закони, 44/18 – др. закони) прописано је да део удружења (секција, група, огранак и др.) нема статус правног лица, а одредбама члана 39. истог закона да удружење води пословне књиге и сачињава финансијске извештаје у складу са прописима о рачуноводству.

Имајући у виду претходно наведене одредбе Закона о рачуноводству и Закона о удружењима, као и Решење Агенције за привредне регистре – регистар удружења којим је субјект уписан у регистар са обликом организовања – удружење, делатност – струковна удружења, али и статут субјекта, којим је прописано да субјект има своје организационе јединице које немају својство правног лица, састављањем збирног односно консолидованог финансијског извештаја на основу финансијских извештаја огранака поступљено је супротно наведеним одредбама чланова 31. и 32. Закона о рачуноводству. Такође није стављена на увид ни главна књига, коју је субјект дужан да води у смислу одредаба чланова 12. и 13. Закона о рачуноводству и одредаба Правилника о рачуноводству који је донела скупштина субјекта.

Одредбама члана 13. Закона о рачуноводству прописано је да се у пословне књиге подаци уносе на основу рачуноводствених исправа, као и да се пословне књиге воде у складу са начелом непроменљивог записа о насталој пословној промени. Рачуноводствена исправа, у смислу тог закона, представља писани документ или електронски запис о насталој пословној промени, који обухвата све податке потребне за књижење у пословним књигама, тако да из рачуноводствене исправе недвосмислено могу да се сазнају основ, врста и садржај пословне промене.

На основу горенаведених примера може се закључити:

- Поступајући супротно одредбама члана 78. и 79. Закона о буџетском систему почињен је прекршај из члана 103. став 1. тачка 6) Закона о буџетском систему. Одредбама члана 103. став 1. тачка 6) Закона о буџетском систему прописана је новчана казна од 10.000 до 2.000.000 динара за одговорно лице корисника буџетских средстава ако не поштује одредбе чланова 74–79. наведеног закона.
- Поступајући супротно одредбама члана 13. и 31. Закона о рачуноводству, одговорно лице чини привредни преступ из члана 57. став 1. тачке 8) и 18) тог закона. Одредбама члана 57. став 1. тачке 8) и 18) Закона о рачуноводству прописано је да ће се новчаном казном од 100.000 до 3.000.000 динара казнити за привредни преступ правно лице ако не саставља финансијске извештаје у складу са наведеним законом.

Редакција

Обавештење о исплати личне зараде – рок 15. децембар

Могућност исплате личне зараде предузетника уведена је почев од 1. јула 2013. године. Лична зарада предузетника опорезује се према правилима која важе за зараде запослених (плаћа се порез на зараде по стопи од 10% по умањењу основице за неопорезив износ), док се доприноси обрачунавају у обиму који зависи од тога да ли је предузетник осигуран искључиво по основу обављања самосталне делатности или и по неком другом, приоритетнијем основу.

Разлика између предузетника који исплаћује и онога који не исплаћује личну зараду огледа се у начину плаћања доприноса. Основица доприноса за предузетника који исплаћује личну зараду јесте лична зарада, а за предузетника који не исплаћује личну зараду опорезива добит. Имајући у виду различит начин утврђивања основице доприноса, углавном је опорезива добит критеријум на основу којег предузетници одлучују да ли ће исплаћивати личну зараду. Предузетник који остварује релативно велику добит вероватно ће се пре определити за исплату личне зараде.

У складу са чланом 33а став 3. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС” бр. 24/2001… и 86/2019 – даље: ЗПДГ), предузетник који порез плаћа на стварни приход од самосталне делатности, а определи се за исплату личне зараде, дужан је да у писаном облику надлежном пореском органу достави обавештење о опредељењу да врши исплату личне зараде. **Обавештење о исплати личне зараде доставља се најкасније до 15. децембра текуће године за период од 1. јануара наредне године**.

С обзиром на то да је прописано да се обавештење односи на период од 1. јануара наредне године (период није ограничен само до краја те наредне године), према нашем мишљењу, предузетник који је једном доставио обавештење о исплати личне зараде, нема обавезу да га поново доставља сваке године уколико жели да настави са исплатом личне зараде.

Предузетник који се определи за исплату личне зараде такво опредељење не може да мења током пореског периода (током године). Међутим, предузетник може да **престане** са исплатом личне зараде **од наредне године ако надлежном пореском органу достави обавештење о новом опредељењу**. Рок за достављање поменутог обавештења такође је 15. децембар текуће године за наредну годину. У датом случају предузетник од 1. јануара наредне године више није дужан да врши исплату личне зараде, с тим што ће доприносе плаћати на основу опорезиве добити.

Оба обавештења (о опредељењу за исплату личне зараде, односно о опредељењу за престанак исплаћивања личне зараде) састављају се у слободној форми јер није прописан посебан образац. Обавештење о исплати личне зараде треба да садржи податке о пореском обвезнику (име и презиме предузетника, МБГ, ПИБ, матични број и седиште, месец, односно година почев од које исплаћује личну зараду као месечно лично примање), при чему није прописана обавеза да се наведе износ личне зараде. Исту врсту података треба да садржи и обавештење о престанку исплате личне зараде.

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
ПОРЕСКА УПРАВА – ФИЛИЈАЛА
Адреса:

На основу члана 33а став 3. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС” бр. 24/01… и 86/19) достављам

ОБАВЕШТЕЊЕ О ИСПЛАТИ ЛИЧНЕ ЗАРАДЕ ПРЕДУЗЕТНИКА

У датом примеру у шифри врсте прихода (ШВП) ознака примаоца прихода (ПП) јесте 01 – запослени, а ознака врсте прихода (ОВП) 106. ОЛ је увек 00 јер не постоје олакшице по основу запошљавања, а могуће су ознаке за бенефицирани стаж.

Уколико би се радило о предузетнику који је истовремено и корисник пензије, ознака примаоца прихода је 08 за војног осигураника, односно одговарајућа ознака за пензионера (09, 10, 12 или 13).

Књижење:

Конто	Опис	Дуг.	Потр.
520	Трошкови зарада и накнада зарада (бруто)	43.984,50	
450	Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају		30.000,00
451	Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог		2.768,45
4521	Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог – ПИО		11.216,05
4522	Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог – здравство		0,00
4523	Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог – незапосленост		0,00

Што се тиче предузетника који је истовремено оснивач привредног друштва у којем ради без заснивања радног односа, обрачун личне зараде зависи од одлуке да ли ће здравствено да буде осигуран преко тог привредног друштва или као предузетник. У првом случају обрачун се врши као у примеру када је предузетник обавезно осигуран по другом основу, а у другом случају као у примеру када само обавља самосталну делатност.

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник"

Повраћај добара – ПДВ и рачуноводствени аспект

Недоумице које се јављају у пракси у вези са враћањем добара из угла Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС" бр. 84/2004… и 72/2019 – даље: Закон о ПДВ-у) односе се пре свега на то да ли у случају враћања одређених добара треба издати документ о смањењу основице (тзв. књижно одобрење) или се ради о новом промету добара за који се издаје рачун. Осим тога, повраћај робе различито се третира према прописима о ПДВ-у и рачуноводственим прописима, па се промет исказан у ПДВ евиденцијама разликује од промета исказаног у пословним књигама, иако са становишта дугованог и претходног ПДВ-а нема разлика.

1 Повраћај добара из угла ПДВ-а

У складу са чланом 4. став 5. Правилника о начину измене пореске основице за обрачунавање пореза на додату вредност („Сл. гласник РС" бр. 86/2015 – даље: Правилник о измени основице), у **случају враћања добара сматра се да није дошло до смањења основице**.

Изузетно од става 5. истог члана, **сматра се да је дошло до смањења основице у случају враћања добара**:

1) којима је период уобичајене употребе протекао (ремитенда), односно **којима је истекао или истиче рок трајања одређен од стране произвођача**, ако је враћање добара предвиђено прописом или уговором између обвезника ПДВ-а који је извршио промет добара и лица којем је тај промет извршен;

2) које се врши у складу са законом којим се уређује заштита потрошача;

3) због раскида уговора у складу са законом, под условом да обвезник ПДВ-а који је извршио промет добара поседује неспорне доказе о томе.

На основу наведеног може се закључити да је повраћај добара нови промет, осим у случајевима набројаним у Правилнику о измени основице, када враћање добара представља измену пореске основице. Значи, да би се повраћај добара сматрао изменом основице морају бити испуњени прописани услови.

рачуном **сматра и фискални исечак сачуван на контролној траци фискалне касе, као и примерак фискалног рачуна који поседује продавац у својој евиденцији, тако да се на основу тих докумената може вршити попуњавање налога за исправку**. С тим у вези, фискални исечак, односно копија фискалног исечка сачуваног на контролној траци продавца или фискални рачун, односно фискални рачун сачуван од стране продавца служи као доказ да је рекламирана роба купљена код продавца где се врши рекламација добра. То значи да купац који поседује оригинални фискални исечак може исти задржати после давања на увид приликом попуњавања обрасца НИ – Налога за исправку, и самим тим ако је на истом евидентиран промет више артикала купац је у могућности да рекламира и други артикал, односно добро које је евидентирано на фискалном исечку, с обзиром на то да Законом и Правилником није прописано да се, приликом рекламације добра и попуњавања обрасца НИ, оригинални фискални исечак или фискални рачун, на основу којег се врши исправка евидентираног промета, задржава од стране продавца."

Са аспекта примене одредби Закона о заштити потрошача, свакако је неопходно да купац приложи доказ да је добро које рекламира његово.

Према одредбама члана 7. став 1. Правилника, ако се за враћено добро купцу исплаћује готовина или се враћа више наплаћени износ готовине на име купљених добара, обвезник на основу података из обрасца НИ умањује евидентирани дневни промет за износ враћене готовине. Ако се купцу за враћено добро даје добро друге врсте, исправка евидентираног промета врши се на обрасцу НИ на начин из члана 7. став 1. Правилника, а обвезник је дужан да промет добра које је дато у замену евидентира преко фискалне касе, односно преко фискалног рачуна (члан 7. став 2. Правилника).

Ако се купцу за враћено добро даје добро друге врсте – независно од тога да ли је исте или различите вредности – трговац је дужан да промет добра које је дато у замену евидентира преко фискалне касе, односно преко фискалног рачуна. Значи, једино приликом замене добра за добро исте врсте и исте вредности не постоји обавеза евидентирања преко фискалне касе промета добра које је дато у замену.

Независно од претходно наведеног, враћање непродате робе добављачу од стране трговца који се бави прометом на мало није предмет евидентирања промета преко фискалне касе и самим тим не подлеже претходно објашњеним правилима која се примењују у случају замене добара.

У вези са тим наводимо и исечак из Мишљења Министарства финансија бр. 011-00-01309/2015-04 од 25. 11. 2015. године:

„Поред тога, Министарство финансија указује на то да промет непродатих добара – књига, сликовница, албума и планова града, која обвезник ПДВ – малопродавац враћа обвезнику ПДВ – велепродавцу (правном лицу), **не евидентира се преко фискалне касе** у складу са Законом о фискалним касама („Сл. гласник РС", бр. 135/04 и 93/12)."

4 Евидентирање повраћаја добара у КЕП књизи

У складу са чланом 11. Правилник о евиденцији промета („Сл. гласник РС" бр. 99/2015 и 44/2018 – други пропис) у књигу евиденције уносе се подаци о пословним променама у вези са прометом робе (набавка, продаја, **повраћај**, отпис, расход, мањак, промена цена итд.) најкасније наредног дана за претходни дан.

Чланом 15. став 5. тачка 5) истог правилника прописано је да у колону број 4 (у коју се уноси задужење) трговац уписује и податке о враћању робе. Евидентирање у случају враћања врши се на основу одговарајуће рачуноводствене и друге исправе. Евидентирање се врши сторнирањем црвеним сторном (исписивање износа који се заокружује). Приликом сабирања износ црвеног сторна одузима се од укупног збира.

Чланом 15. став 6. тачка 3) Правилника прописано је да трговац уписује у колону број 5 (у коју се уноси раздужење) и податке у случају повраћаја робе услед раскида, односно одустанка од уговора о продаји, евидентирањем смањења раздужења робе црвеним сторном (исписивање износа који се заокружује). Приликом сабирања износ црвеног сторна одузима се од укупног збира.

Дакле, када трговцу на мало купац враћа робу, промет уноси као црвени сторно у колону 5, а када трговац на мало враћа робу свом добављачу, тај промет уноси као црвени сторно у колону 4.

Мр Жељко Албанезе

Улога и задаци комисија за ревизију у поступцима екстерне ревизије годишњих извештаја правних лица

Како се правна лица припремају за састављање годишњих финансијских извештаја за 2020. годину, тако теку и припреме за годишњу ревизију тих финансијских извештаја, поводом чега у наредном тексту **посвећујемо пажњу комисијама за ревизију**, као битним органима правних лица у поступку спровођења годишње екстерне ревизије.

Увод – Обавезност формирања комисија за ревизију

Према одредбама новог Закона о ревизији („Сл. гласник РС" бр. 73/2019 – даље: Закон), **ревизија финансијских извештаја** представља поступак провере и оцене финансијских извештаја, као и података и метода који се примењују при састављању финансијских извештаја, на основу којих се даје независно стручно мишљење о томе да ли финансијски извештаји у свим материјално значајним аспектима дају истинит и објективан приказ финансијског стања и резултата пословања правног лица у складу са одговарајућом регулативом за израду финансијских извештаја. У оквиру тога **законска ревизија** означава ревизију редовних годишњих и консолидованих финансијских извештаја састављених у складу са законом којим се уређује рачуноводство, која је по Закону обавезна, као и оних субјеката ревизије за које ревизија, у складу са Законом, није обавезна, већ се обавља добровољно. Тако дефинисану ревизију обављају **друштва за ревизију**, а то су привредна друштва са седиштем у Републици Србији, основана у складу са законом којим се уређују привредна друштва, која у складу са Законом имају важећу дозволу за обављање ревизије.

Наведене су основне законске одредбе у вези са обављањем **екстерне ревизије**, а у њеном уговарању, праћењу израде и интерпретацији резултата значајну улогу имају **комисије за ревизију**. У овом чланку спомињемо три законска прописа која утврђују обавезност формирања комисија за ревизију и њихове задатке:

1) Закон о привредним друштвима („Сл. гласник РС" бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – др. закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018 и 91/2019),

2) Закон о ревизији и

3) Закон о јавним предузећима („Сл. гласник РС" бр. 15/2016 и 88/2019).

Треба истаћи да су наведеним законским прописима комисије за ревизију постављене као органи за контролу како интерне (коју врше сама правна лица) тако и екстерне ревизије, али и да њихово укупно деловање треба да доприносе успостављању квалитетнијег, потпунијег и ефикаснијег система финансијског управљања и контроле у правним лицима, чиме се унапређује њихово пословање у складу са принципима економичности, ефикасности и ефективности. У оквиру те њихове укупне улоге у наставку чланка **посвећујемо пажњу улози комисија за ревизију у предстојећим екстерним ревизијама**, при чему посебно треба имати у виду у којој је категорији правних лица – привредних субјеката формирање тих комисија обавеза.

1 Комисија за ревизију сагласно Закону о привредним друштвима

1.1 Услови за избор комисије за ревизију

Ради јаснијег праћења најпре треба напоменути да се одредбе о комисији за ревизију односе како на једнодомна тако и на дводомна друштва, уз разлику која се огледа у томе да у првом случају комисију формира одбор директора, а у другом надзорни одбор. Наиме, **чланом 446. Закона о привредним друштвима** утврђено је да се **на комисије надзорног одбора, ако је управљање друштвом дводомно, сходно примењују одредбе чл. 408–414. тог закона**, које се односе на образовање комисија одбора директора у једнодомном управљању. Зато поменуте одредбе треба имати у виду у наставку текста.

Конкретно, сагласно одредбама Закона о привредним друштвима (даље: ЗПД), одбор директора привредног друштва, односно надзорни одбор, ако

2) испитује примену рачуноводствених стандарда у припреми финансијских извештаја и оцењује садржину тих извештаја;
3) испитује испуњеност услова за израду консолидованих финансијских извештаја;
4) учествује у поступку избора ревизора и предлаже кандидата за ревизора;
5) у случају потребе даје образложени предлог за отказ уговора са ревизором;
6) врши надзор над поступком ревизије, укључујући и одређивање кључних питања која треба да буду предмет ревизије;
7) врши проверу независности и објективности ревизора;
8) врши друге послове које јој повери надзорни одбор.

Најмање једанпут годишње комисија за ревизију подноси надзорном одбору извештаје по наведеним питањима.

Може се рећи да је тако регулисан обим задатака комисије за ревизију у ЗЈП-у идентичан истим одредбама о пословима комисија за ревизију у ЗПД-у и Закону о ревизији.

Резиме

Наведена су три закона која утврђују формирање комисије за ревизију код правних лица на која се ти закони односе, па може да се констатује да се они у погледу дефинисања која правна лица треба да имају комисију за ревизију – допуњују. На основу њиховог укупног сагледавања утврђујемо да следећа правна лица имају обавезу да формирају комисију за ревизију:
1) велика правна лица разврстана у складу са законом којим се уређује рачуноводство;
2) правна лица која се сматрају јавним друштвима у складу са законом којим се уређује тржиште капитала (што обухвата и јавна акционарска друштва из ЗПД-а);
3) сва правна лица која Влада на предлог надлежног министарства прогласи правним лицима од јавног интереса за Републику Србију, независно од њихове величине;
4) јавна предузећа која обављају делатност од општег интереса, чији је оснивач Република Србија (сагласно Закону о јавним предузећима). ПС

Електронски часопис

ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ”, електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у свачијем пословању. Намењен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издвајамо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, Образовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене установе, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца”, „Календар правних аката” и „Регистар прописа”.

Тренутно се у издању налази преко 1.100 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњим бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Редакција

Исправка сразмерног пореског одбитка у последњем пореском периоду 2020. године

Пошто се приликом израчунавања процента сразмерног пореског одбитка узимају у обзир и промети које обвезник врши ван уобичајене делатности, прописима ЕУ дозвољено је да се при утврђивању процента сразмерног пореског одбитка тог обвезника искључе повремени промети непокретности (највише два у току календарске године) и промети одређених финансијских услуга ако се обављају повремено (највише две у току календарске године). С тим у вези 7. 10. 2019. године измењен је члан 30. (ставови 5, 6. и 7) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС" бр. 84/2004… и 72/2019 – даље: **Закон о ПДВ-у**), при чему се измене примењују од 1. 1. 2020. године. Наведеним решењем омогућава се да промети без права на одбитак претходног пореза који су извршени у мањем обиму, односно с времена на време од стране обвезника ПДВ-а који претежно обављају делатности у оквиру којих врше промете са правом на одбитак претходног пореза, немају утицај на износ претходног пореза.

Поред тога, додат је и став 9), којим је прецизирано да, у случају када проценат сразмерног пореског одбитка износи најмање 98%, не постоји обавеза поделе претходног пореза. Значи, обвезник ПДВ-а који само делимично врши промет који је без права на одбитак претходног пореза, уколико утврди да је проценат сразмерног пореског одбитка 98% и више, има право на одбитак целокупног претходног пореза на који је применио сразмерни порески одбитак.

Ипак, уколико обвезник изврши поделу претходног пореза према економској припадности у потпуности (у складу са чланом 30. став 1. Закона о ПДВ-у), значи да ни нема потребу да утврђује сразмерни порески одбитак (у складу са чланом 30. став 2. Закона о ПДВ-у), па се ново правило не примењује.

С тим у вези донесен је и нови Правилник о начину утврђивања и исправке сразмерног пореског одбитка („Сл. гласник РС" бр. 96/2019, који је ступио на снагу 1. 1. 2020 – даље: **Правилник**), којим је измењен начин утврђивања сразмерног пореског одбитка у односу на претходни правилник. Одредбе о исправци сразмерног пореског одбитка суштински су остале непромењене.

Дакле, обвезници су током 2020. године примењивали другачија правила утврђивања сразмерног пореског одбитка у односу на раније године.

Увод

Обвезници који истовремено обављају делатност у оквиру које врше промет добара и услуга за који имају право на одбитак претходног пореза, као и делатност у оквиру које врше промет добара и услуга за који немају право на одбитак претходног пореза, дужни су да раздвоје претходни порез на део који имају право и део који немају право да одбију од ПДВ-а који дугују. При томе примењују следећа правила:

- Прво деле претходни пореза према економској припадности на основу намене коришћења добара, односно услуга, набављених, односно примљених у пореском периоду. Износ ПДВ-а који може да одбије као претходни обвезник утврђује у случајевима када испуњава опште услове за одбитак претходног ПДВ-а из члана 28. Закона о ПДВ-у, што значи за набавке добара и услуга које користи или ће користити искључиво за промет добара и услуга са правом на одбитак ПДВ-а, при чему узима у обзир изузимање од права на одбитак ПДВ-а из члана 29. став 1. Закона о ПДВ-у. Уколико се ради о набавкама које користи или ће их користити за промет добара и услуга без права на одбитак претходног пореза, тај претходни порез не користи као одбитни и за износ тог ПДВ-а увећава се набавна вредност добара, односно трошкови примљених услуга.
- Уколико се не ради о појединачном рачуну који је везан на набавку добара или услуга које се користе за промет добара и услуга са правом, односно за промет добара и услуга без права на одбитак претходног пореза, обвезник и у другом кораку настоји да на основу одређеног „кључа" примени принцип економске припадности, односно да одреди који

Конто	Опис	Дуг.	Потр.
559	Остали нематеријални трошкови	1.200	
101	Материјал	3.600	
535	Трошкови рекламе и пропаганде	13.200	
270	ПДВ у примљеним фактурама по општој стопи (осим плаћених аванса)	-1.200	
271	ПДВ у примљеним фактурама по посебној стопи (осим плаћених аванса)	-16.800	
- за износ сразмерног пореског одбитка			

За претплату на стручна издања

За материјал за одржавање

За услуге оглашавања

Напомена: Набављени материјал је још увек на залихама. У случају да је потрошен, корекцију треба приказати на рачуну 512.

У обрасцу ПОПДВ за новембар 2020. године износ сразмерног пореског одбитка (132.000 динара) садржи износ у пољу 8е.1.

На крају године утврђен је проценат сразмерног процентног одбитка од **92%.** Применом тог процента на износ претходног пореза, који садржи рачун добављача за набавке добара и услуга које су извршене за промет са правом на претходни порез и за промет без права на претходни порез, практично се врши нова подела претходног пореза у односу на поделу извршену у месецу новембру.

Утврђивање износа исправке сразмерног пореског одбитка на крају 2020. године:

Опис	Износ претходног пореза	Проценат сразмерног одбитка на крају године	Износ сразмерног пореског одбитка на крају године	Износ сразмерног пореског одбитка утврђен у новембру	Разлика ПДВ-а – повећање сразмерног пореског одбитка
Услуге оглашавања друштва	110.000	92%	101.200	96.800	4.400
Претплата на стручна издања	10.000	92%	9.200	8.800	400
Материјал за одржавање и чишћење	30.000	92%	27.600	26.400	1.200
УКУПНО	**150.000**		**138.000**	**132.000**	**6.000**

Књижење:

Конто	Опис	Дуг.	Потр.
559	Остали нематеријални трошкови	-400	
512	Трошкови осталог материјала (режијског)	-1.200	
535	Трошкови рекламе и пропаганде	-4.400	
270	ПДВ у примљеним фактурама по општој стопи (осим плаћених аванса)	5.600	
271	ПДВ у примљеним фактурама по посебној стопи (осим плаћених аванса)	400	
- за исправку сразмерног пореског одбитка на крају 2020. године			

Напомена: Материјал који је набављен у новембру утрошен је до краја децембра.

У обрасцу ПОПДВ за децембар 2020. године обвезник исказује износ од 6.000 динара у пољу 8е.3 – *Исправка одбитка – повећање претходног пореза.*

ЈЕСТЕ ЛИ СЕ ВЕЋ ПРЕТПЛАТИЛИ НА ЧАСОПИС „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК" ЗА СЛЕДЕЋУ ГОДИНУ?

011/ 2836-820, 011/2836-821, 011/2836-822
office@ingpro.rs

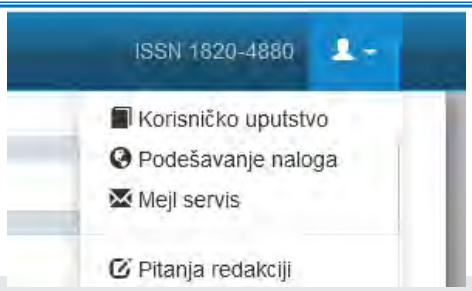

ОДГОВАРАМО НА ПИТАЊА ПРЕТПЛАТНИКА!
Поставите нам питање путем менија у апликацији
propisi.net

Редакција

Достављање обавештења о лицима која нису у систему ПДВ-а, а од њих је вршен откуп секундарних сировина и пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга

Уз пореску пријаву за последњи порески период календарске године, односно последњи порески период, обвезник ПДВ-а дужан је да, сходно одредбама члана 51а Закона, достави надлежном пореском органу обавештење о:

1) лицу које није евидентирано за обавезу плаћања ПДВ-а у складу са наведеним законом, **које му је** од 1. јануара до истека последњег пореског периода календарске године, односно последњег пореског периода у Републици извршило **промет секундарних сировина** и услуга које су непосредно повезане са тим добрима, као и о износу тог промета;

2) пољопривреднику који није евидентиран за обавезу плаћања ПДВ-а у складу са наведеним законом, који му је од 1. јануара до истека последњег пореског периода календарске године, односно последњег пореског периода извршио промет пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга, као и о износу тог промета.

Према наведеном, обвезници ПДВ-а који су током 2020. године обавили набавке секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са тим добрима од лица која нису ПДВ обвезници, односно набавке пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга од пољопривредника који нису у систему ПДВ-а, **дужни су да, уз пореску пријаву за последњи порески период 2020. године**, доставе и наведена обавештења.

Лица која врше промет секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са тим добрима јесу она лица која су обвезнику извршила промет у смислу Правилника о утврђивању секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама, у смислу Закона о порезу на додату вредност, независно од тога да ли су у питању физичка или правна лица. Суштина је у томе да лице које врши промет није обвезник ПДВ-а, као и да је промет извршен у Србији. За опредељивање места промета примењују се правила из чл. 11. и 12. Закона о ПДВ-у.

Детаљно о промету секундарних сировина писали смо у броју 6/2020.

Под набавком пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга од пољопривредника подразумева се набавка од лица која су чланом 34. Закона дефинисана као „физичка лица која су власници, закупци и други корисници пољопривредног и шумског земљишта и физичка лица која су као носиоци, односно чланови пољопривредног газдинства уписана у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са прописом којим се уређује регистрација пољопривредних газдинстава."

Када је реч о набавкама од пољопривредника, обавеза обавештавања односи се само на промет пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга, али не и на промет неких других добара или услуга.

Податак о висини извршеног промета, без припадајућих обавеза, подразумева укупан промет (набавка током 2020. године), **без плаћених пореских обавеза** (ПДВ надокнаде пољопривредницима или пореске обавезе плаћене физичком лицу приликом откупа секундарних сировина, које се утврђују у складу са Законом о порезу на доходак грађана). Дакле, прописано је да податак о износу извршеног промета не треба да садржи припадајуће обавезе. У случају:

- пољопривредника – податак о износу промета исказује се без ПДВ надокнаде и без пореза на доходак грађана и доприноса за обавезно социјално осигурање, када постоји обавеза њиховог обрачунавања и плаћања;
- физичких лица која врше промет секундарних сировина – податак о износу промера исказује се без пореза на доходак грађана и доприноса за обавезно социјално осигурање, када постоји обавеза њиховог обрачунавања и плаћања;

5. На крају Буцко је 10. децембра 2020. године авансно платио накнаду за будућу испоруку смрзнуте малине у износу од 38.000 динара пољопривреднику Даби Мрзовољном, који није обвезник ПДВ-а. Промет није извршен до 31. децембра 2020. године.

МЕМОРАНДУМ БУЦКО д. о. о. са свим његовим подацима
Република Србија
Министарство финансија
Пореска управа
Организациона јединица _____

ОБАВЕШТЕЊЕ

о лицима из члана 51а став 2. Закона о ПДВ-у за 2020. годину

Ред. бр.	Назив / Име и презиме	Адреса	ПИБ	Износ промета	Основ
1.	Паја Патак, предузетник	Шиљина 4	111111111	55.000	Услуга која је непосредно повезана са секундарним сировинама
2.	Дизни д. о. о.	Холивудска 1	555555555	40.000	Секундарне сировине
3.	Мики Маус	Ушата улица 10	1208974100200	25.000	Пољопривредни производи

Напомена: У обавештењу за 2020. годину Буцко није исказао податке о трансакцији:
- број 1: пружалац услуге мрвљења (сечења) стакленог крша и отпадака од стакла јесте предузетник који је обвезник ПДВ-а, па се износ од 22.000 динара не исказује;
- број 2: сир и кајмак нису пољопривредни производ, па се износ од 10.000 динара не исказује;
- број 5: промет пољопривредног производа (смрзнуте малине) није извршен у 2020. години, па се износ од 38.000 динара не исказује . Податак ће бити исказан у обавештењу за годину у којој буде извршен промет, под условом да у моменту промета Буцко и даље буде обвезник ПДВ-а, односно да Даба Мрзовољни (лице које врши промет) и даље не буде обвезник ПДВ-а.

Редакција

ПДВ подсетник на крају 2020. године: добровољна промена пореског периода, задржавање месечног периода, брисање из евиденција

1 Добровољна промена пореског периода из тромесечног у месечни

Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ, према одредбама члана 48. Закона о порезу на додату вредности („Сл. гласник РС” бр. 84/2004… и 72/2019 – даље: Закона о ПДВ-у), јесте:
- **календарски месец** за обвезника који је у претходних дванаест месеци остварио укупан промет већи од 50.000.000 динара, као и за обвезника из члана 36а Закона (обвезника који ПДВ плаћа по наплаћеној реализацији), а у случају када тај обвезник у претходних дванаест месеци оствари укупан промет мањи од 50.000.000 динара, порески период

укупан промет добара и услуга у претходних дванаест месеци није већи од 8.000.000 динара, односно које при отпочињању обављања делатности процењује да у наредних дванаест месеци неће остварити укупан промет већи од 8.000.000 динара. Пошто ти обвезници било када у току године могу да поднесу евиденциону пријаву (образац ЕППДВ), у којој наводе датум отпочињања ПДВ активности, од тог датума стичу сва права и обавезе као и остали обвезници ПДВ-а.

Ако се ради о обвезницима који су се добровољно евидентирали у систему ПДВ-а од 1. 1. 2019. године, истеком 2020. године имају могућност да се бришу из ПДВ система, под условом да у међувремену у претходних дванаест месеци нису остварили укупан промет већи од 8.000.000 динара.

Обвезник који је поднео захтев за брисање из ПДВ евиденције дужан је да на дан престанка ПДВ активности:

1) изврши попис добара, укључујући опрему, објекте за вршење делатности и улагања у објекте, као и датих аванса по основу којих је имао право на одбитак претходног пореза, у складу са поменутим законом, а затим да о томе сачини пописну листу;

2) изврши исправку одбитка претходног пореза за опрему, објекте и улагања у објекте, у складу са истим законом;

3) утврди износ претходног пореза за добра, осим добара из тачке 2) наведеног става;

4) утврди износ претходног пореза за дате авансе.

Износ исправљеног одбитка претходног пореза и износ претходног пореза из става 1. т. 2) и 3) датог члана **обвезник исказује као дуговани ПДВ у ПОПДВ, у пољу 8е.4,** односно у **ППППДВ** коју подноси на дан подношења захтева за брисање, а уз њу доставља и **пописне листе** чији је садржај прописан чланом 9. Правилника о евидентирању и брисању.

Ако су испуњени услови за брисање из евиденције обвезника ПДВ-а, по измирењу обавеза по основу ПДВ-а Пореска управа издаје потврду о брисању из евиденције обвезника ПДВ-а у електронском облику, на обрасцу ПБПДВ – *Потврда о брисању из евиденције обвезника ПДВ-а*.

Дипл. екон. Тања Ђелкапић, млађи саветник у Министарству финансија

Подношење пореске пријаве, обрачун и плаћање ПДВ-а и календар ПДВ обавеза за период јануар–децембар 2021. године

Обвезник је, у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 84/04… и 72/19 – даље: Закон о ПДВ-у), дужан да:

1) поднесе евиденциону пријаву;

2) издаје рачуне о извршеном промету добара и услуга;

3) води евиденцију и сачињава прегледе обрачуна ПДВ-а;

4) обрачунава и плаћа ПДВ и подноси пореске пријаве;

5) доставља обавештења пореском органу у складу са наведеним законом.

У складу са одредбом члана 46. Закона о ПДВ-у, обвезник је такође дужан да, ради правилног обрачунавања и плаћања ПДВ-а, води евиденцију која обезбеђује вршење контроле, као и да за сваки порески период сачини преглед обрачуна ПДВ-а. Обвезник је дужан да чува евиденцију из члана 46. Закона о ПДВ-у, као и документацију на основу које води ту евиденцију, до истека рока застарелости за утврђивање и наплату ПДВ-а, односно најмање десет година по истеку календарске године од момента прве употребе објеката и завршетка улагања у објекте из члана 32. Закона о ПДВ-у.

1 Порески период, подношење пореске пријаве, обрачун и плаћање ПДВ-а

Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ јесте календарски месец за обвезника који је у претходних дванаест месеци остварио укупан промет већи од 50.000.000 динара, као и за обвезника из члана 36а Закона о ПДВ-у.

Опис обавезе	Рок за извршење обавезе
ЈУЛ	
Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за претходни месец од стране пореског дужника који није обвезник ПДВ-а. Пријава се подноси на обрасцу ПП ПДВ	10. 7. 2021. године
■ Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за месец јун ■ Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за друго тромесечје 2021. године ■ Подношење обрасца ПИД ПДВ 1 за јун месец ако је у јуну испуњен један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ-а који претежно врши промет добара у иностранство ■ Подношење обрасца ПИД ПДВ 1 за друго тромесечје ако је обвезник у другом тромесечју испунио један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ-а који претежно врши промет добара у иностранство	15. 7. 2021. године
АВГУСТ	
Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за претходни месец од стране пореског дужника који није обвезник ПДВ-а. Пријава се подноси на обрасцу ПП ПДВ	10. 8. 2021. године
■ Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за месец јул ■ Подношење обрасца ПИД ПДВ 1 за јул месец ако је у јулу испуњен један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ-а који претежно врши промет добара у иностранство	15. 8. 2021. године
СЕПТЕМБАР	
Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за претходни месец од стране пореског дужника који није обвезник ПДВ-а. Пријава се подноси на обрасцу ПП ПДВ	10. 9. 2021. године
■ Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за месец август ■ Подношење обрасца ПИД ПДВ 1 за август месец ако је у августу испуњен један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ-а који претежно врши промет добара у иностранство	15. 9. 2021. године
ОКТОБАР	
Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за претходни месец од стране пореског дужника који није обвезник ПДВ-а. Пријава се подноси на обрасцу ПП ПДВ	10. 10. 2021. године
■ Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за месец септембар ■ Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за треће тромесечје 2021. године. Пријава се подноси на обрасцу ПП ПДВ – „Пореска пријава за порез на додату вредност" ■ Подношење обрасца ПИД ПДВ 1 за септембар месец ако је у септембру испуњен један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ-а који претежно врши промет добара у иностранство ■ Подношење обрасца ПИД ПДВ 1 за треће тромесечје ако је обвезник у трећем тромесечју испунио један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ-а који претежно врши промет добара у иностранство	15. 10. 2021. године
НОВЕМБАР	
Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за претходни месец од стране пореског дужника који није обвезник ПДВ-а. Пријава се подноси на обрасцу ПП ПДВ	10. 11. 2021. године
■ Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за месец октобар ■ Подношење обрасца ПИД ПДВ 1 за октобар месец ако је у октобру испуњен један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ-а који претежно врши промет добара у иностранство	15. 11. 2021. године
ДЕЦЕМБАР	
Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за претходни месец од стране пореског дужника који није обвезник ПДВ-а. Пријава се подноси на обрасцу ПП ПДВ	10. 12. 2021. године
■ Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за месец новембар. ■ Подношење обрасца ПИД ПДВ 1 за новембар месец ако је у новембру испуњен један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ-а који претежно врши промет добара у иностранство	15. 12. 2021. године

НАПОМЕНА:

* Рокови се, у случају да падају у недељу или у дане државних празника, као и у друге дане када орган пред којим треба предузети радње не ради, померају на први наредни радни дан у складу са одредбама члана 80. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС" бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење).

* Подношење обрасца ПИД ПДВ за 2021. годину, ако је у 2020. години испуњен један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ-а који претежно врши промет добара у иностранство, врши се уз ПДВ пријаву за порески период текуће године у којем је поднет финансијски извештај за претходну годину.

4 Права пореских обвезника

Порески обвезник има право да од пореских органа добије сва обавештења о прописима и сопственој пореској ситуацији, као и образложења одлука и увид у податке које Пореска управа има о њему. Такође, порески обвезник има право да заступа своје интересе и користи пореске олакшице и правна средства као што је жалба. Обвезник чија су права повређена има право на судску заштиту.

Службеници Пореске управе и сва остала службена лица дужни су да, као службену тајну, чувају сваки документ или информацију о пореском обвезнику.

Дипл. екон. Тања Ђелкапић, млађи саветник у Министарству финансија

Кратке теме из области ПДВ-а

1 Наплата авансних средстава на име накнаде за промет услуге прикључења на дистрибутивну мрежу

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 84/04… и 72/19 – даље: Закон о ПДВ-у) предмет опорезивања ПДВ-ом јесу испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици Србији уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику Србију.

Промет добара, у смислу Закона о ПДВ-у, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона о ПДВ-у, јесте пренос права располагања на телесним стварима (даље: добра) лицу које тим добрима може да располаже као власник, ако Законом о ПДВ-у није друкчије одређено. Промет услуга, у смислу Закона о ПДВ-у, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона о ПДВ-у, јесу сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. Закона о ПДВ-у.

Сагласно одредбама члана 16. Закона о ПДВ-у, пореска обавеза настаје на дан када се најраније изврши једна од следећих радњи:
1) промет добара и услуга;
2) наплата, односно плаћање ако је накнада или део накнаде наплаћен, односно плаћен у новцу пре промета добара и услуга;
2а) издавање рачуна у вези са услугама из члана 5. став 3. тачка 1) наведеног закона, услуга непосредно повезаних са тим услугама, као и услуга техничке подршке приликом коришћења софтвера, хардвера и друге опреме на одређени временски период;
3) настанак обавезе плаћања царинског дуга приликом увоза добара, а ако те обавезе нема, на дан у којем би настала обавеза плаћања поменутог дуга.

Одредбом члана 17. став 1. Закона о ПДВ-у прописано је да је пореска основица (даље: основица) приликом промета добара и услуга износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције и друга примања (даље: субвенције), у коју није укључен ПДВ, ако тим законом није друкчије прописано.

Министарство финансија објавило је Мишљење бр. 413-00-63/2019-04 од 1. септембра 2020. године, које се односи на порески третман новчаних средстава која обвезник ПДВ-а – оператор дистрибутивног система пре извршеног промета услуге прикључења на дистрибутивну мрежу прими од примаоца те услуге или другог лица, при чему ће тим новчаним средствима финансирати изградњу електроенергетских објеката како би се створили услови за прикључење на дистрибутивну мрежу. У том мишљењу наведено је следеће: „У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18 и 72/19 – у даљем тексту: Закон), пореска обавеза код промета услуга настаје даном када се најраније изврши једна од следећих радњи:

- промет услуга;
- наплата, односно плаћање ако је накнада или део накнаде наплаћен, односно плаћен у новцу пре промета услуга;
- издавање рачуна код услуга из члана 5. став 3. тачка 1) овог закона, услуга непосредно повезаних са тим услугама, као и услуга техничке подршке приликом коришћења софтвера, хардвера и друге опреме на одређени временски период.

Сагласно наведеном, када обвезник ПДВ-а – оператор дистрибутивног система пре извршеног промета услуге прикључења на дистрибутивну мрежу прими новчана средства од примаоца те услуге или другог лица, при чему ће тим новчаним средствима финансирати изградњу електроенергетских објеката како би се створили услови за прикључење на дистрибутивну мрежу, **реч је о наплати авансних средстава на име накнаде за промет услуге прикључења на дистрибутивну мрежу, по основу којих се ПДВ обрачунава и плаћа у складу са Законом**.”

ЈЕСТЕ ЛИ СЕ ВЕЋ ПРЕТПЛАТИЛИ НА ЧАСОПИС „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” ЗА СЛЕДЕЋУ ГОДИНУ?
011/ 2836-820, 011/2836-821, 011/2836-822
office@ingpro.rs

5 Испорука са уградњом, тј. инсталирањем система за вакуумско чишћење

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ-а врши другом обвезнику ПДВ-а, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о ПДВ-у, обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ-а има обвезник ПДВ-а – прималац добара и услуга, као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 86/15 – даље: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у, сматра добрима и услугама из области грађевинарства.

У складу са одредбом члана 10. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ-у, порески дужник је, у смислу тог закона, обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ-а у складу са наведеним чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) истог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ-а, односно лице из члана 9. став 1. поменутог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ-а.

Министарство финансија објавило је Мишљење бр. 011-00-51/2019-04 од 8. септембра, у вези са пореским дужником за промет – испоруку са уградњом, односно инсталирањем система за вакуумско чишћење (системи за отпрашивање радних машина, системи одимљавања у металној индустрији и др.), према коме важи следеће: „Када обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ **врши испоруку са уградњом, односно инсталирањем система за вакуумско чишћење (системи за отпрашивање радних машина, системи одимљавања у металној индустрији и др.) у објектима у којима се обавља производна делатност, реч је о промету добара из области грађевинарства** у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, као активности из групе 43.29 – Остали инсталациони радови у грађевинарству, наведене у члану 2. став 1. тачка 13) Правилника. Порески дужник за предметни промет је обвезник ПДВ – прималац.

Међутим, када обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ врши испоруку система за вакуумско чишћење без уградње, односно инсталирања, тај промет не сматра се прометом из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона. За предметни промет порески дужник је обвезник ПДВ – испоручилац.” ПС

Редакција

Директна давања и фискалне погодности: рачуноводствено евидентирање и утицај на опорезиву добит

У коментару Уредбе о фискалним погодностима и директним давањима привредним субјектима у приватном сектору и новчаној помоћи грађанима у циљу ублажавања економских последица насталих услед болести COVID-19 („Сл. гласник РС” бр. 54/2020 и 60/2020 – даље: Уредба), објављеном у броју 5/2020, размотрено је и рачуноводствено обухватање наведених давања. Како би био утврђен утицај остварених давања на опорезиву добит правних лица и предузетника, у овом тексту поново указујемо на правила рачуноводственог обухватања директних давања и фискалних погодности коришћених на основу Уредбе, која су примењива и у случају директних давања коришћених по основу Закључка Владе 05 број 401-6052/2020 („Сл. гласник РС” бр. 104/2020 од 31. јула 2020. године). Коментар наведеног закључка објављен је у броју 9/2020.

1 Рачуноводствено обухватање директних давања

Признавање државних давања уређује МРС 20 – *Рачуноводствено обухватање државних давања и обелодањивање државне помоћи*, одељак 24 МСФИ за МСП, као и чланови 27. и 31. Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обело-

ња, међутим, у његовом случају одлагање доспећа пореза и доприноса још додатно утиче на порески биланс. Порез и доприноси на личну зараду за које је одложена доспелост плаћања признаће се у оном пореском периоду када буду плаћени, односно неће бити признати у ПБ 2 за 2020. годину уколико их предузетник није платио у 2020. години. Према томе, као расход **у пореском билансу у 2020. години признаће се нето износ** исплаћене личне зараде (практично у истом износу као и приход), а порез и доприноси на личну зараду за које је одложена доспелост плаћања признаће се у оном пореском периоду када буду плаћени.

3.3 Предузетници пољопривредници

Предузетник пољопривредник приход од директних давања уноси у колону 7 „Остали приходи" обрасца ПК-1 – *Пословна књига прихода и расхода*.

Напомињемо да ти приходи нису ослобођени пореза на доходак грађана у складу са чланом 9. став 1. тачка 24) Закона о порезу на доходак грађана, тј. улазе у пореску основицу за обрачун пореза на приходе од самосталне делатности.

3.4 Предузетници паушалци

Примања по основу директних давања која су остварили предузетници паушалци не уносе се у пословну књигу КПО. Наиме, према одредбама члана 7. Правилника о пословним књигама и исказивању финансијског резултата по систему простог књиговодства („Сл. гласник РС" бр. 140/2004 и 44/2018 – други пропис), у колоне 3 и 4 уноси се износ прихода **од продаје** производа, односно од извршених услуга. Дакле, приходи настали по другим основама (добици од продаје основних средстава, државна давања и сл.) не уносе се у књигу прихода. То значи да добијена директна давања не утичу на висину обавезе за порез на приход од самосталне делатности, с обзиром на то да се он утврђује у складу са Уредбом о ближим условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности („Сл. гласник РС" бр. 94/2019 и 96/2019).

Редакција

Добијена директна давања не улазе у укупан промет из угла примене Закона о ПДВ-у

Укупним прометом из члана 33. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС" бр. 84/2004… и 72/2019 – даље: Закон о ПДВ-у) сматра се промет добара и услуга из члана 28. став 1. т. 1) и 2) тог закона, осим промета опреме и објеката за вршење делатности и улагања у објекте за вршење делатности, за које се наплаћује накнада.

Прометом из члана 28. став 1. тачке 1) и 2) Закона о ПДВ-у сматра се промет:
1) који је опорезив ПДВ-ом;
2) за који, у складу са чланом 24. наведеног закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ-а.

У складу са чланом 17. Закона о ПДВ-у субвенцијама се сматрају новчана средства која чине накнаду, односно део накнаде за промет добара или услуга, осим новчаних средстава на име подстицаја у функцији остваривања циљева одређене политике у складу са законом. Ако предметна новчана средства (директна давања) не представљају накнаду или део накнаде за промет добара и услуга који врши обвезник ПДВ-а – прималац новчаних средстава, ПДВ се не обрачунава и не плаћа. Такође, износ тих новчаних средстава не урачунава се у укупан промет добара и услуга обвезника ПДВ-а.

На основу наведеног закључује се да приходи остварени по основу директних давања из Уредбе о фискалним погодностима и директним давањима привредним субјектима у приватном сектору и новчаној помоћи грађанима у циљу ублажавања економских последица насталих услед болести COVID-19 („Сл. гласник РС" бр. 54/2020 и 60/2020) **и** Закључка Владе 05 број 401-6052/2020 („Сл. гласник РС" бр. 104/2020 од 31. јула 2020. године) **не улазе у укупан промет добара и услуга обвезника ПДВ-а**.

Редакција

Добијена директна давања не урачунавају се у укупан промет предузетника паушалца

У складу са чланом 40. став 2. тачка 4) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС” бр. 24/2001… и 86/2019), право на паушално опорезивање не може да се призна предузетнику чији је **укупан промет** у години која претходи години за коју се утврђује порез, односно планирани промет у тренутку када почиње обављање делатности – већи од 6.000.000 динара.

Оствареним прометом сматра се промет који у одређеном пореском периоду, а то је у датом случају календарска година, обвезник оствари од обављања делатности и који је, као такав, евидентиран у књизи оствареног промета (КПО).

Промет који је евидентиран на текућем рачуну обвезника у току једне календарске године не може да се априори сматра прометом који је остварен од обављања делатности, имајући у виду да новчани прилив на текућем рачуну, осим плаћања за извршене услуге и продата добра, може да се састоји и од банкарских кредита, позајмица и прихода од осигурања, као и од наплаћених услуга и продатих добара, који су, као приход, тј. промет предузетника, евидентирани у КПО књизи за раније године.

У складу са чланом 7. Правилника о пословним књигама и исказивању финансијског резултата по систему простог књиговодства („Сл. гласник РС” бр. 140/2004 и 44/2018 – други пропис) „у пословну књигу КПО – *Пословна књига о оствареном промету паушално опорезованих обвезника* – књиже се **приходи од продатих производа и извршених услуга**.”

Из Мишљења Министарства финансија бр. 412-00-14/2010-04 од 29. 9. 2010. године:

„Имајући у виду наведено, промет који је предузетник, обвезник пореза на приходе од самосталне делатности на паушално утврђен приход, **остварио по основу обављања делатности тако што је радио – вршио послове из своје делатности у току календарске године (пореског периода)**, Министарство финансија сматра да представља промет остварен у тој календарској години кад је рад фактички обављен и кад је настало потраживање од дужника по том основу, односно кад је књижена пословна промена у књизи оствареног промета, независно од околности кад је реализована наплата потраживања од дужника. Министарство финансија напомиње да се таква реализација наплате потраживања неће сматрати прометом извршеним за тај порески период (у коме је реализована наплата, тј. у 2010. години) ако је обвезник у својим пословним књигама (КПО – Пословна књига о оствареном промету паушално опорезованих обвезника) евидентирао наведене промене као пословне промене претходног периода (конкретно, као пословне промене у календарским годинама од 2000. до 2009. године).”

Према томе, за утврђивање оствареног промета у години која претходи години за коју се решава о праву на паушално опорезивање меродавна је књига оствареног промета, а не прилив на текућем рачуну обвезника. Будући да се ради о чињеницама које иду у корист пореског обвезника, терет доказивања да промет на текућем рачуну није промет остварен од обављања делатности, односно да се ради о наплати раније евидентираног промета, лежи на пореском обвезнику.

На основу наведеног може се закључити да новчана средства која је предузетник паушалац добио као бесповратну помоћ у складу са Уредбом о фискалним погодностима и директним давањима привредним субјектима у приватном сектору и новчаној помоћи грађанима у циљу ублажавања економских последица насталих услед болести COVID-19 („Сл. гласник РС” бр. 54/2020 и 60/2020), односно Закључком Владе 05 број 401-6052/2020 („Сл. гласник РС” бр. 104/2020 од 31. јула 2020. године), **не представљају приход од промета добара и извршених услуга и не евидентирају се у књизи КПО, а самим тим и не улазе у укупан промет предузетника паушалца који је остварен у 2020. години**.

Зато је корисно да предузетници приликом подношења извештаја о оствареном промету, који крајем сваке године достављају на захтев Пореске управе, у исти унесу напомене да промет евидентиран на текућем рачуну не потиче у целости од

Мр Жељко Албанезе

Новчане помоћи, награде и друге исплате лицима која нису запослена код исплатиоца

Према одредбама Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС” број 25/2001… и 86/2019 – даље: Закон) послодавци имају могућност да лицима која нису запослена код њих врше исплате:

1) новчане помоћи која не представља еквивалент за неки њихов рад (из члана 9. став 1. тачка 30) Закона,

2) награда и других сличних давања која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца (из члана 85. тачка 11) Закона).

1 Новчане помоћи физичким лицима која нису запослена код послодавца, које не представљају еквивалент за неки њихов рад

У пракси су чести случајеви да правна лица имају захтеве за разним врстама помоћи и исплатама физичким лицима која код њих нису запослена, било да се ради о бившим запосленима, о деци запослених и пословним партнерима било о другим лицима која имају одређене потребе за материјалном помоћи. Те помоћи могу бити: за школовање, за разна спортска такмичења, за санирање штета од елементарних непогода, за лечење, за набавку лекова и помагала, за студијска путовања, за штампање књиге, за ублажавање тешке материјалне ситуације и разне друге намене које могу да се појаве у свакодневном животу. Свакако да правна лица немају обавезу да врше такве исплате физичким лицима која код њих нису у радном односу, али у многим случајевима ради се о хуманитарним, социјалним, солидарним, научним, интересним и другим разлозима да то ипак учине. Послодавци наведене исплате могу да изврше са позивом на **члан 9. став 1. тачка 30) Закона**, који прописује да се не плаћа порез на доходак грађана на примања остварена по основу **новчане помоћи физичким лицима која нису запослена код даваоца, која не представља еквивалент за неки њихов рад, односно противуслугу или противчинидбу за неку њихову активност у односу на даваоца** – у износу до 13.248 динара годишње, остварено од једног исплатиоца. Наведени (усклађени) неопорезиви износ примењује се до 31. 1. 2021. године.

Да би обављала поменуте исплате, правна лица морају да их предвиде својим актима, а одлуку о исплати (решење) доноси надлежни орган послодавца. При томе треба имати у виду да **исплата физичком лицу које није запослено код послодавца има карактер трошкова који нису настали у сврху обављања пословне делатности**, па се стога ти трошкови не признају на терет расхода у пореском билансу послодавца – исплатиоца (сагласно члану 7а тачка 8) Закона о порезу на добит правних лица).

Према томе, новчане помоћи лицима која нису запослена код послодавца могу да се исплаћују (по одлуци надлежног органа послодавца и уз подношење одређене документације од стране физичког лица, као оправдања за захтев) без плаћања икаквих пореских обавеза до исплате од 13.248 динара годишње од једног исплатиоца, што значи и без подношења икакве документације пореским органима од стране исплатиоца те помоћи. Међутим, када се та новчана помоћ лицима која нису запослена код послодавца исплаћује изнад износа од 13.248 динара годишње од једног исплатиоца, она изнад неопорезиве границе добија карактер других – осталих прихода, који по својој природи чине доходак физичког лица. Конкретно, на износ исплате преко 13.248 динара годишње од једног исплатиоца, плаћа се порез по стопи од 20% на основицу коју чини разлика између остварених прихода и неопорезивог износа, док се основица за обрачун пореза добија на основу формуле:

Основица пореза = (Износ исплате - 13.248) : 0,80

На тако добијену основицу пореза обрачунава се порез по стопи од 20%, с тим што је обвезник тог пореза физичко лице које је остварило приход сходно члану 85. став 1. тачка 13) и ставу 11. Закона.

1) Када се плаћа **порез од 20%**, допринос за **ПИО од 25,5%** и допринос за **здравствено осигурање од 10,3%,** формула је:

Бруто примање = (Нето примање - 13.248) : 0,442

2) Када се плаћа **порез од 20%** и допринос за **ПИО од 25,5%**, формула је:

Бруто примање = (Нето примање - 13.248) : 0,545

3) Када се плаћа само **порез од 20%**, формула је:

Бруто примање = (Нето примање - 13.248) : 0,80

На тако добијене основице пореза обрачунавају се наведени порез и доприноси, при чему је обвезник пореских обавеза физичко лице које је остварило приход изнад неопорезиве границе од 13.248 динара од једног исплатиоца годишње.

Имајући у виду да опорезиви приход представља разлику између оствареног прихода и неопорезивог износа, **приход који физичко лице оствари по основу награде и другог сличног давања** физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, који по својој природи чини доходак физичких лица, **не умањује се за нормиране трошкове**, односно наведени приход умањује се за неопорезиви износ од 13.248 динара, без права на умањење за нормиране трошкове.

Порез се на дату исплату обрачунава и плаћа по одбитку, што значи да је послодавац – исплатилац, као порески платац, дужан да за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход порез обрачуна, обустави и уплати на прописани јединствени уплатни рачун у моменту исплате прихода (840-4848-37, шифра плаћања је 254). Приликом исплате, уз уплату пореза или пореза и доприноса, послодавац Пореској управи подноси образац ППП-ПД. Наведени приходи се у том обрасцу пријављују под ОВП 633 (када се плаћа само порез), 630 (када се плаћају порез и допринос за ПИО) и 631 (када се плаћају порез и оба доприноса).

У наредној табели наведена су два примера обрачуна новчане награде:

- лицу које је осигурано по другом основу – за које се плаћају порез и допринос за ПИО;
- лицу које није осигурано по другом основу – за које се плаћају порез и доприноси за ПИО и здравствено:

Ред. бр.	Опис	Пример 1: Када се плаћају порез (20%) и допринос за ПИО (25,5%)	Пример 2: Када се плаћају порез (20%), допринос за ПИО (25,5%) и здравство (10,3%)
1	2	3	4
1.	Износ исплаћене награде	40.000,00	40.000,00
2.	Неопорезиви износ	13.248,00	13.248,00
3.	Нето опорезиви износ (ред. бр. 1 - ред. бр. 2)	26.752,00	26.752,00
4.	Бруто опорезиви износ – опорезиви приход: Колона 3: ред. бр. 3 x **1,834862385** Колона 4: ред. бр. 3 x **2,262443439**	49.086,24	60.525,00
5.	Порез за уплату (ред. бр. 4 x 20%)	9.817,25	12.105,00
6.	Допринос за ПИО (ред. бр. 4 x 25,5%)	12.517,00	15.433,00
7.	Допринос за здравство (ред. бр. 4 x 10,3%)	-	6.234,00

Књижење по датим примерима идентично је раније приказаном књижењу.

ИНГ-ПРО
3 ДЕЦЕНИЈЕ
С НАМА НЕМА ЛУТАЊА

Мр Јован Чанак

Додела средстава школама за рад и развој ученичких задруга

Увод

Министар просвете, науке и технолошког развоја (даље: министар) објавио је на свом сајту 12. октобра 2020. године **Обавештење о додели средстава школама за реализацију пројеката преко школских задруга**. Министар је наведеног датума потписао уговоре са директорима двадесет девет основних и средњих школа о **додели грантова за школске задруге**, као подстицај за њихов рад. Школама је додељено 10 милиона динара за различите пројекте који ће бити реализовани преко школских задруга. Шест милиона динара подељено је за пројекте у шеснаест основних школа, док је за пројекте тринаест средњих школа издвојено четири милиона динара.

Под грантом се подразумева износ материјалних (финансијских) средстава која појединац или организација (донатор) додељује кориснику ради реализације пројекта. Та додела средстава заснована је на склопљеним уговорима између Министарства просвете, науке и технолошког развоја, као донатора, и корисника средстава – основних и средњих школа. Средства се додељују под условом да се наменски користе, како је то и предвиђено уговором.

Будући да је овде реч о основним и средњим школама у којима су основане ученичке задруге, преко којих треба да се реализују додељена средства школама за пројекте наведене у склопљеним уговорима, у наставку ће предмет разматрања бити законска регулатива која уређује сва питања од значаја за статус, начин рада и пословање ученичких задруга, чије се пословање, имовина и обавезе, као и стицање и расподела добити евидентирају у пословним књигама, а затим се састављају финансијски извештаји за самостално правно лице (ученичку задругу), о чему ће бити речи касније.

1 Коментар Правилника о ученичким задругама

Правилник о ученичким задругама („Сл. гласник РС” бр. 31/2018 – даље: **Правилник**) представља подзаконски акт који је донео министар на основу члана 53. став 6. Закона о основном образовању и васпитању („Сл. гласник РС” бр. 55/2013… и 27/2018) и члана 32. став 6. Закона о средњем образовању и васпитању („Сл. гласник РС” бр. 55/2013… и 6/2020). Поред наведених закона, за предмет разматрања у овом тексту важно је имати у виду и одредбу члана 103. ст. 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС” бр. 88/2017… и 6/2020), којом је уређено да школа може да оснује ученичку задругу у циљу развијања ваннаставних активности и предузетничког духа ученика.

1.1 Основне одредбе Правилника

Правилник прописује садржину оснивачког акта, стицање и престанак статуса задругара, управљање и начин рада ученичке задруге (**чл. 1.** Правилника).

Према **члану 2**. Правилника, школа може да оснује ученичку задругу с циљем подстицања развијања позитивног односа ученика према раду и професионалне оријентације, повезивања наставе са светом рада и развијања свести о одговорности за преузете обавезе, као и развоја позитивног односа према тимском раду и предузетништву. Ученичка задруга је **самостално правно лице** које оснива школа и уписује се у регистар који води орган надлежан за послове регистрације задруга.

У складу са **чланом 3.** Правилника, **задругари** су физичка лица која чине чланове ученичке задруге. Задругари су лица запослена у школи која оснива ученичку задругу, ученици школе која оснива ученичку задругу и родитељи, односно други законски заступници ученика који су чланови ученичке задруге.

Према **члану 4.** Правилника, ученичка задруга има пословно име, које мора да садржи и пун назив оснивача. Седиште ученичке задруге налази се на адреси оснивача.

На основу **члана 5.** Правилника ученичка задруга може да обавља производну, продајну и услужну делатност, односно друштвено користан и хуманитарни рад. Делатност ученичке задруге

имају своје органе и рачун, обављају производну делатност, тј. ону за коју су регистроване, воде пословне књиге и састављају финансијске извештаје. У том смислу ученичке задруге не треба посматрати као да су засебне организационе јединице у саставу школе. Међутим, треба имати у виду да школе, као корисници буџетских средстава, поред редовне делатности, могу да се баве и проширеном делатношћу. Свакако да су и такви организациони делови школе пожељни јер се у њима стварају нова добра и врши пружање услуга. Међутим, њихово пословање води се у оквиру пословних књига школских установа, а финансијски извештаји састављају се по прописима буџетског рачуноводства.

Проширени део пословања, ако је производног карактера, аналитичку евиденцију о залихама производње може да води уз употребу класе 9 – *Обрачун трошкова и учинака*, по одредбама Правилника о Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике. У тој аналитичкој евиденцији исказује се почетно стање залиха, прати се кретање свих улаза и излаза залиха и утврђује стање залиха на крају обрачунског периода. Такво коначно исказано стање залиха материјала, недовршене производње и готових производа, у односу на почетно стање из аналитичке евиденције, преузима се у финансијско књиговодство по Контном плану за буџетски систем и исказује на субаналитичким контима: 021211 – *Материјали*, 021221 – *Недовршена производња* и 021231 – *Готови производи*. Напомињемо да свака промена на наведеним залихама у односу на почетно стање залиха не утиче на резултат пословања који се исказује према Контном плану за буџетски систем.

Предлажемо свим школама основног и средњег образовања да тамо где још не постоје ученичке задруге преиспитају и сагледају све потенцијалне могућности за њихово оснивање јер ће се у будућем периоду резултати такве активности вишеструко исплатити. ПС

Душан Рајаковић, спец. менаџмента здравствених установа

Распоред и евидентирање средстава по основу ДСГ учинка, обрачун варијабилног дела и припадајуће накнаде здравственој установи и рефундација

1 Уговарање здравствене заштите

Накнаде за рад, односно начин плаћања здравствених услуга, других трошкова, као и поступак коначног обрачуна, регулишу се уговором између Републичког фонда за здравствено осигурање и сваке појединачне здравствене установе. Уговор се закључује на годишњем нивоу у складу са Правилником о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга, који је такође „једногодишњи" правни акт. Њим се обезбеђују средства за остваривање права осигураних лица на здравствену заштиту из обавезног здравственог осигурања.

Износ средстава за здравствену заштиту из обавезног здравственог осигурања за 2020. годину утврђује се Финансијским планом Републичког фонда за здравствено осигурање. Распоред дела средстава исказаних на економским класификацијама намењеним за финансирање здравствене заштите у здравственим установама из Плана мреже здравствених установа, као и установама социјалне заштите, у облику планиране накнаде за рад за пружање здравствених услуга, утврђује се предрачунима средстава за сваку годину. Врста и обим здравствених услуга који су исказани у понуди за закључење уговора, коју израђује здравствена установа, заснивају се на плану здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања.

Предрачуни средстава представљају јавно доступни податак и објављују се на интернет страници Републичког фонда за здравствено осигурање.

трошкове. У току уговорног периода даваоцу здравствених услуга из Плана мреже у зависности од динамике остваривања прихода Републички фонд може да обезбеди средства путем аванса, највише до износа 1/12 уговорене накнаде за намену за коју се захтева аванс, осим за намене за које је уговорен варијабилни део. Оправданост таквог захтева цени филијала са којом је здравствена установа закључила уговор, а у зависности од динамике остваривања прихода, могу да се обезбеде и средства путем аванса. Правдање одобрених средстава авансом врши се достављањем фактуре по осигураном лицу. У случају да се, по испостављању фактуре, не изврши правдање средстава пренетих авансом у целини, давалац здравствених услуга из Плана мреже одмах врши повраћај средстава Републичком фонду. Давалац здравствених услуга у обавези је да пренета средства за уговорену намену користи наменски, према накнадама утврђеним уговором.

Из пренетих средстава за одређену уговорену намену измирују се обавезе према свим повериоцима у року доспећа, односно у валути плаћања у складу са законом којим се уређују рокови измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама. Подсећања ради, здравствена установа у обавези је да измирује обавезе према повериоцима у року доспећа, односно валути плаћања у складу са Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама. У ситуацији када је плаћање фактура било неуспешно, здравствена установа треба да их сторнира, а затим да фактуре које су биле предмет директног плаћања поново достави на портал. Уколико здравствена установа није у могућности да сторнира неку од фактура, потребно је да о томе обавести надлежну филијалу тако што ће у табелу унети напомену у колони предвиђеној за то. Поред напомене, потребно је унети и ИД број уписа.

1.8 Обрачун припадајуће накнаде здравственој установи и рефундација

Обрачун припадајућих накнада по закљученом уговору врши Републички фонд, односно филијала која је закључила уговор са здравственом установом. Обрачун припадајуће накнаде врши се за шест месеци и по коначном обрачуну, а на основу:

1. извршених и фактурисаних здравствених услуга, издатих лекова на рецепт, помагала и осталих преузетих обавеза,

2. остваривања финансијског плана за годину за коју су закључени уговори,

3. извештаја о контроли извршавања уговорних обавеза.

За период јануар–март и јануар–септембар врши се записничко усаглашавање књиговодствених евиденција. Обрачун припадајуће накнаде из варијабилног дела накнаде здравственим установама секундарног и терцијарног нивоа здравствене заштите врши се на начин који је раније детаљније објашњен.

Здравственој установи умањује се уговорена накнада за износ уговорене партиципације, односно за учешће осигураних лица у трошковима здравствене заштите. Уговорена накнада за материјалне трошкове умањује се здравственој установи за све износе рефундираних средстава осигураним лицима од стране филијале због неосноване наплате здравствених услуга од стране здравствене установе. Изузетак представља војномедицинска установа, која обавља делатност на секундарном нивоу здравствене заштите, у којој се умањење врши из накнаде за лекове ако је осигураном лицу неосновано наплаћен лек, затим из накнаде за медицинска средства ако је неосновано наплаћено медицинско средство и из укупно уговорене накнаде ако је неосновано наплаћена здравствена услуга.

У случају неопходне набавке дефицитарног лека од стране осигураног лица у току стационарног или амбулантног лечења, рефундацију средстава осигураном лицу врши матична филијала без умањивања накнаде здравственој установи. Здравственој установи умањује се уговорена и призната накнада за материјалне трошкове за све износе рефундираних средстава осигураним лицима од стране филијале због неизвршавања уговорених услуга од стране здравствене установе у року који је утврђен за пружање здравствених услуга, при чему је последица тога плаћање здравствене услуге од стране осигураног лица другом даваоцу здравствених услуга.

Здравственој установи у којој се плаћање врши по појединачној цени здравствене услуге, чија је последица рефундација средстава осигураним лицима од стране филијале, укупна уговорена и призната накнада умањује се у висини рефундираних средстава. На основу спроведене контроле извршавања уговорних обавеза за 2020. годину, у складу са Законом о здравственом осигурању, уговорена, односно призната накнада здравственој установи умањује се из наменских средстава опредељених за исту намену у вези са којом је у поступку контроле утврђена неправилност за текућу годину.

Календар пореских и других обавеза за децембар 2020. године

Закон о акцизама

Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу

Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање

Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 4), 5), 6) и 7) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе

Опис	*Период*	*Рок*	*Основ*
Достављање података о залихама одређених нискоалкохолних пића на последњи дан у месецу	1. 11 – 30. 11. 2020.	10. 12. 2020.	Произвођачи нискоалкохолних пића који на дан 31. децембра 2015. године имају произведена нискоалкохолна пића која садрже више од 1,2% вол алкохола, а највише до 5% вол алкохола, дужни су да надлежној организационој јединици Пореске управе достављају податак о стању залиха нискоалкохолних пића пописаних на последњи дан у месецу, до утрошка тих залиха
Достављање података о стању залиха кафе на последњи дан у месецу	1. 11 – 30. 11. 2020.	10. 12. 2020.	Лице које се на дан 31. децембра 2017. године бави прерадом, пржењем, паковањем, као и другим са њима повезаним радњама које се врше у сврху производње кафе, дужно је да надлежној организационој јединици Пореске управе доставља податак о стању залиха кафе на последњи дан у месецу, и то за сваки месец, до утрошка пописаних залиха
Подношење пореске пријаве ПП ОА за обрачунату акцизу и ПП ОАЕЛ	1. 11 – 30. 11. 2020.	15. 12. 2020.	Обвезник акцизе дужан је да пореску пријаву за обрачун акцизе поднесе у року од 15 дана по истеку месеца за тај месец, односно по истеку месеца у којем се врши очитавање
Плаћање акцизе	16. 11 – 30. 11. 2020. 1. 12 – 15. 12. 2020.	15. 12. 2020. 31. 12. 2020.	Уплата акцизе обрачунате за периоде
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора, на обрасцу РЕФ-Г	1. 11 – 30. 11. 2020.	најраније 20. 12. 2020.	Привредни субјект који загрева пословни простор, односно физичко лице које загрева стамбени простор подноси захтев Пореској управи за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на гасна уља и биотечности која се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије, на обрасцу РЕФ-ЕТЕ	1. 11 – 30. 11. 2020.	најраније 20. 12. 2020.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице које се, у складу са прописима којима се уређује област енергетике, бави производњом електричне и топлотне енергије
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе за индустријске сврхе, на обрасцу РЕФ-И	1. 11 – 30. 11. 2020.	најраније 20. 12. 2020.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама, која се користе као енергетско гориво у индустријске сврхе, односно када се предметни деривати нафте користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у процесу производње акцизних односно неакцизних производа

Закон о порезу на добит правних лица			
Опис	***Период***	***Рок***	***Основ***
Месечна аконтација пореза на добит правних лица	1. 11 – 30. 11. 2020.	15. 12. 2020.	На основу пореске пријаве за претходну годину, односно претходни порески период, или на основу месечне аконтације из последњег месеца претходног пореског периода
Подношење пријаве на обрасцу ПДПО/С	у року од 3 дана од исплате		Резидентни обвезник који откупљује секундарне сировине и отпад од резидентног, односно нерезидентног правног лица, дужан је да приликом исплате накнаде тим лицима најкасније у року од три дана од дана исплате обрачуна, обустави и на прописани рачун уплати порез по одбитку, као и да поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу. Пријава се подноси на обрасцу ПДПО/С

Закон о порезу на додату вредност **Уредба о критеријумима на основу којих се утврђује шта се, у смислу Закона о порезу на додату вредност, сматра претежним прометом добара у иностранство** **Правилник о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције и рефундације ПДВ**			
Опис	***Период***	***Рок***	***Основ***
Подношење и плаћање ПДВ-а за пореског дужника који није обвезник ПДВ-а, на обрасцима ПОПДВ и ПП ПДВ	1. 11 – 30. 11. 2020.	10. 12. 2020.	Пореску пријаву ПДВ дужни су да поднесу и порески дужници који **нису обвезници** ПДВ-а у року од десет дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза
Подношење ПОПДВ и ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране обвезника ПДВ-а и пореских дужника из члана 10. Закона, који имају месечни порески период, као и за обвезника из члана 36а Закона	1. 11 – 30. 11. 2020.	15. 12. 2020.	Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ јесте **календарски месец** за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 50.000.000 динара, као и за обвезника из члана 36а Закона

Закон о порезу на премије неживотних осигурања **Правилник о начину обрачунавања, садржини и начину вођења евиденције, облику и садржини пореске пријаве пореза на премије неживотних осигурања**				
Опис	***Период***	***Рок***	***Основ***	***Опис***
Подношење обрасца ПП-ППНО за порез на премије неживотног осигурања	1. 11 – 30. 11. 2020.	10. 12. 2020.	5% од укупне премије осигурања утврђене уговором	Друштво за осигурање је порески обвезник пореза на премије неживотног осигурања. Образац ПП-ППНО подноси се без обзира на то да ли постоји обавеза плаћања за тај месец, а саставља се на основу закључених уговора о неживотном осигурању

Закон о угоститељству			
Опис	***Период***	***Рок***	***Основ***
Боравишна такса	1. 11 – 30. 11. 2020.	5. 12. 2020.	Боравишна такса за сваки дан боравка у угоститељском објекту **Напомена**: *Не односи се на боравишну таксу коју плаћа физичко лице које пружа угоститељске услуге смештаја у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, а боравишну таксу плаћа квартално по решењу, до 5. у месецу за претходни квартал*

Чланом 80. став 5. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 18/2016; аутентично тумачење – 95/2018) прописано је да, ако последњи дан рока пада на дан када орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан.

Актуелни статистички подаци на дан 25. 11. 2020. године

1 Просечна месечна зарада по запосленом

Просечна зарада	Објављена	Бруто	Нето
Децембар 2019. године	25. 2. 2020.	82.257,00	59.772,00
Јануар 2020. године	25. 3. 2020.	82.836,00	59.941,00
Фебруар 2020. године	27. 4. 2020.	80.288,00	58.132,00
Март 2020. године	26. 5. 2020.	82.320,00	59.681,00
Април 2020. године	25. 6. 2020.	81.486,00	58.932,00
Мај 2020. године	24. 7. 2020	81.464,00	58.892,00
Јун 2020. године	25. 8. 2020.	82.572,00	59.740,00
Јул 2020. године	25. 9. 2020.	83.016,00	60.029,00
Август 2020. године	26. 10. 2020.	80.901,00	58.513,00
Септембар 2020. године	25. 11. 2020.	82.515,00	59.698,00

2 Доприноси за социјално осигурање

2.1 Стопе доприноса

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање од 1. јануара 2020. године:

Врста доприноса	На терет запосленог	На терет послодавца	Укупно
Укупно	**19,90%**	**16,65%**	**36,55%**
За пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	11,50%	25,50%
За здравствено осигурање	5,15%	5,15%	10,30%
За осигурање од незапослености	0,75%	0%	0,75%

2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса

Најнижа месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи **25.801 динар**. Та основица примењује се од 1. јануара 2020. године, а важиће до 31. децембра 2020. године.

2.3 Највиша основица за обрачун доприноса

Месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи највише **368.590 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2020. године, а важиће до 31. децембра 2020. године.

3 Минимална зарада

Месец у 2020. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец
Јануар	184	172,54	31.747, 36
Фебруар	160	172,54	27.606,40
Март	176	172,54	30.367,04
Април	176	172,54	30.367,04
Мај	168	172,54	28.986,72
Јун	176	172,54	30.367,04
Јул	184	172,54	31.747, 36
Август	168	172,54	28.986,72
Септембар	176	172,54	30.367,04
Октобар	176	172,54	30.367,04
Новембар	168	172,54	28.986,72
Децембар	184	172,54	31.747, 36

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор и топлог оброка, као и за износ увећане зараде за минули рад за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прековремени рад.

4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом

Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом по особи са инвалидитетом коју није запослио послодавац уплаћује приликом исплате зарада за текући месец, **а најкасније до 5. у наредном месецу**.

Месец	Износ учешћа
Јануар 2020. године	38.939,50
Фебруар 2020. године	41.128,50
Март 2020. године	41.418,00
Април 2020. године	40.144,00
Мај 2020. године	41.160,00
Јун 2020. године	40.743,00
Јул 2020. године	40.732,00
Август 2020. године	41.286,00
Септембар 2020. године	41.508,00
Октобар 2020. године	40.450,50
Новембар 2020. године	41.257,50

НЕОПОРЕЗИВИ ИЗНОСИ ПРИМАЊА – од 1. фебруара 2020. године до 31. јануара 2021. године			
ВРСТА ИСПЛАТЕ	ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН	Члан ЗПДГ
1	2	3	
НАКНАДА ТРОШКОВА БОРАВКА физичким лицима која учествују у програмима Европске уније и других међународних организација у области образовања, обука, спорта, рада са младима, науке, истраживања и иновација	Исплаћене у складу са наведеним програмима	Неопорезиво до 101.900 динара на месечном нивоу. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 9. став 1. тачка 31)
ПРЕМИЈЕ за додатно добровољно пензијско осигурање и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд и премије за добровољно здравствено осигурање, које послодавац уплаћује за запослене		Плаћа се порез на зараде (10%) и социјални доприноси (и из накнаде и на накнаду) на износ преко 5.984,00 нето. На износ до 5.984,00 динара не плаћају се ни порез ни доприноси	Чланови 14б и 21а
ПРЕМИЈЕ за неживотно колективно осигурање од последица незгода, колективно осигурање за случај тежих болести и хируршких интервенција и колективно осигурање живота за случај смрти запосленог услед болести	Такве уплате немају карактер зараде по Закону о раду, па се не плаћају социјални доприноси	Укупан износ је неопорезив уколико послодавац плаћа за све запослене	Члан 14б

Штампано издање

СУДСКО-АДВОКАТСКИ И АДВОКАТСКИ РОКОВНИК

ИНГ-ПРО д. о. о. издаје Судско-адвокатски и Адвокатски роковник. Публикације су препознатљивог и општеприхваћеног стила, у модерној боји, високог квалитета двобојне штампе и израде. Формати роковника: Судско-адвокатски Б5 – 17,5 цм x 24 цм, Адвокатски роковник А5 – 13,5 цм x 21 цм.

- За 2021. годину корице роковника штампају се у следећим бојама:
  – Судско-адвокатски (велики) роковник у розе, сивој, црвеној и жутој боји;
  – Адвокатски роковник (мали) у розе и сивој боји.
- Роковници ће бити објављени на повећаном броју страна јер садрже продужени седмични систем, закључно са првом недељом априла 2022. године (због заказивања рочишта више месеци унапред и у наредној години).

Роковник садржи:

- Месечни систем,
- Седмични систем (с државним празницима),
- Евиденцију решених предмета по месецима и финансије,
- Судске таксе, адвокатску, јавнобележничку и јавноизвршилачку тарифу,
- Додатне прилоге: Важни датуми, Православни календар за 2021, Важни телефони, Амбасаде, Србија и Црна Гора у километрима, Мерне јединице, Белешке.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

ИНГ-ПРО

3 ДЕЦЕНИЈЕ
С НАМА НЕМА ЛУТАЊА

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси:
НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

СТАТИСТИКА